

Károli Gáspár Református Egyetem

BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Japanológia Tanszék

A JAPÁN SZLENG

Szakdolgozat

Témavezető:

MÁTÉ ZOLTÁN

egyetemi adjunktus

Készítette:

PANKOTAI LÁSZLÓ GÁBOR

Japanológia mesterszakos

II. éves hallgató

BUDAPEST

2012

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szeretném köszönetemet nyilvánítani Máté Zoltánnak, aki témavezetőként tanácsaival, ötleteivel segítséget nyújtott a szakdolgozat elkészítésében.

TARTALOM

Bevezetés.....	5
1. A szleng.....	7
1.2 A szleng fogalma.....	7
1.3 A szleng mint nyelvi univerzálé.....	9
1.4 Mely szó tartozik a szleng korébe?	10
1.5 Diákszleng vagy ifjúsági nyelv?	11
1.6 Feltevések és hipotézisek	12
2. Szóanyag gyűjtése és feldolgozása	13
2.1 A kérdőív felépítése	13
2.1.1. Az adatközlők.....	14
2.1.2. A témák	14
2.1.3. A szóanyag jellemzése	15
2.2. A szóanyag elemzése	17
2.2.1. A másik nemhez tartozó vonzó ember	17
2.2.2. A másik nemhez tartozó taszító ember.....	21
2.2.3. Bosszantó, zavaró ember.....	26
2.2.4. Buta ember	30
2.2.5. Okos ember	37
2.2.6. Divatos ember, helyzet, dolog.....	40
2.2.7. Jó dolog, helyzet.....	45
2.2.8. Rossz dolog, helyzet.....	49
2.2.9. Pénz.....	53
2.2.10. Köszönés	55
3. Összegzés	59
4. Absztrakt	61
4.1. はじめに.....	61

4.2. スラングの定義.....	61
4.3. 調査の構成と概要.....	62
Irodalom.....	64

A japán szleng

A TÓHOKU EGYETEM DIÁKJAINAK NYELVHASZNÁLATA

BEVEZETÉS

Szakedolgozatom témája a Tóhoku Egyetem diákjainak szleng jellegű nyelvhasználata, valamint az általuk használt szleng szavak vizsgálata. A téma választásában az játszott nagy szerepet, hogy a Japánban folytatott egyéves tanulmányom során több alkalommal kerültem olyan helyzetbe diáktársaimmal folytatott beszélgetések alkalmával, hogy egy-egy ismeretlen szóval, vagy általam ismertnek vélt szó szokatlan jelentésével találtam magam szembe. Gyakran ezeket a szavakat vagy módosult jelentéseket később szótárakban keresve sem sikerült megtalálnom. Emiatt döntöttem úgy, hogy meg szeretném vizsgálni az általam látogatott egyetem diákjainak nyelvhasználatát.

Egy dolgozat keretei nem teszik lehetővé a kimerítő vizsgálatot, de reményeim szerint lehetőségem lesz megállapítani, hogy a készítésének időpontjában, behatárolt témákon belül, melyek a legnépszerűbb szavak, milyen jelentésmezővel rendelkeznek és a szóalkotás milyen módjait használva jöttek létre.

Az első részben a szleng fogalmáról és definiálási nehézségeiről szeretnék röviden szólni, és felállítani néhány hipotézist, melyeket majd kutatásom során szeretnék alátámasztani. Majd ezt követően a szakedolgozat alapját adó kutatás általam választott módszeréről, a kérdőívről szeretnék szólni, amit a dolgozat fő része, az összegyűjtött adatok részletes vizsgálata követ. Végül a szakedolgozatomat összegzéssel és a hipotézisek megvalósulásának vizsgálatával zárom.

1. A SZLENG

Azt hiszem, hogy egy szlenggel foglalkozó szakdolgozat nem kerülheti ki, hogy valamilyen definíciót adjon kutatásának tárgyáról, annál is inkább, mert a szakirodalmakban is több különböző értelmezés lelhető fel. Éppen ezért szeretnék néhány, a szleng kérdésére adott választ sorra venni.

1.2 A SZLENG FOGALMA

Szilágyi N. Sándor a csoportjellegű szövegek közé sorolja a szlenget és megkülönbözteti a zsargontól és az argótól vagy tolvajnyelvtől: „A szleng a köznyelvnek az a változata, melyet a fiatalság előszeretettel használ az egymás közti társalgásban, városokon inkább, mint falun. A közönséges köznyelvi szövegektől a szleng elsősorban szókincsében tér el. A szleng csoportjellegű, használata azonban nem annyira az elkülönülés szándékából ered, mint inkább az együvé tartozás nyelvi-nyelvhasználatbeli kifejezésének igényéből.”¹

Péter Mihály szintén köznyelvi jelenségről beszél, mely alacsonyabb szintű társalgási nyelvben alakul ki, rövid idő leforgása alatt módosul és újratermelődik, és forrásai között szerepel az argó és más réteg - és csoportnyelvek. Elterjedtsége azonban sem függőlegesen, sem vízszintesen, sem nemzedéki megoszlásban nem lokalizálható.² Érdekesek továbbá a szleng szavak által hordozott hangulati konnotációról tett megállapításai. Egyetért Kovalovszkyval és Vidorral abban, hogy az érzelmeket elbogatellizálja és még „a látszatát is kerüli”.³ Ennek fényében a szavak hangulati konnotációit igyekszem majd megvizsgálni az összegyűjtött adatok elemzésekor.

Egy későbbi munkájában továbbá a következőket írja: „Egyes kutatók megkülönböztetik az „általános szlenget” a „speciális szlengektől”, ám úgy vélem, hogy a mai

---

¹ SZILÁGYI N. Sándor: *A csoportjellegű szövegek*. In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999. 10 p.

² PÉTER Mihály: *Szleng és költői nyelvhasználat*. In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999. 14 p.

³ Ibid. 15 p.

nemzeti nyelvek nyelvhasználati változatainak konfigurációjáról, belső mozgási tendenciáiról világosabb képet nyerünk, ha a szleng terminust csak az „általános szleng” (general slang, argot commun) értelmében használjuk, „speciális szleng” helyett pedig (...) zsargonokról, illetve argókról beszélünk.”⁴ Ezzel azonban csak korlátozott mértékben tudok egyetérteni, mert szerintem szükség van a szleng szókincsében különbséget tenni a központi- és a peremszókincs között abból az okból kifolyólag, hogy – amint erről Péter is ír – a szlengből bizonyos szavak átkerülhetnek a köznyelvbe, „a szleng táplálja a köznyelvet, elsősorban annak bizalmas társalgási stílusát.”⁵ Használati gyakoriságot tekintve a széles körben elterjedt szlengszavak a központi szókincs részeként nagyobb valószínűséggel kerülnek át a köznyelvbe, míg például az olyan szavak, melyeket mondjuk csak a Tóhoku Egyetem diákjai használnak, és más diákok nem, a peremszókincshez tartoznak, és ezeknek esélyük sincs a köznyelvbe bekerülni.

Azonban Kis Tamás nem ért egyet Szilágyi és Péter előbbieken felvázolt azon felfogásával, mely szerint a szleng köznyelvi jelenségként értékelhető csoportnyelv, ugyanis szerinte a szlengnek „nem lényegesek a köznyelvi vagy éppenséggel nyelvjárási vonásai, hiszen pusztán arról van szó, hogy a szleng(ek) használatához (...) a beszélő hétköznapi társalgásának nyelvére mint hordozóra van szükség.”⁶ Ezt ő bázisnyelvnek nevezi, és megállapítja, hogy ettől függ, hogy a szleng egy adott pillanatban köznyelvi vagy nyelvjárási jelenség-e, így nyilvánvaló, hogy a szleng nemcsak a köznyelvben, hanem nyelvjárási közegben is kereshetjük. Ebből az is nyilvánvalóan következik, hogy a népnyelv a szleng egyik fontos forrása, amire példát anyaggyűjtésem során én is jó néhányat találtam.

---

⁴ PÉTER Mihály: „Húsz év múlva” (Régebbi és újabb gondolatok a szlengről). In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999. 28 p.

⁵ Ibid. 29 p.

⁶ KIS Tamás: *Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához*. In: KIS Tamás (szerk.): *A szlengkutatás útjai és lehetőségei. Szlengkutatás 1. sz.* Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997. 242 p.

1.3 A SZLENG MINT NYELVI UNIVERZÁLÉ

Hasonló módon törés figyelhető meg a nyelvészek között a szleng nyelvi univerzálé voltát illetően. Péter Mihály a kérdésről a következőket írja: „A kérdésre kérdéssel válaszolok: vajon elegendő empirikus (nem kis részben történeti) anyag áll-e rendelkezésünkre a válaszadáshoz?”⁷ Tehát szerinte a kérdés jelenleg megválaszolhatatlan. Jóllehet azt is írja, hogy a szleng kialakulásához léteznie kell egy standard nyelvváltozatnak, amit Kis Tamás bázisnyelvnek hív, hiszen „az antinormatív beállítottságú, „másként mondó” beszédmódnak csupán egy kodifikált presztízsváltozat lehet a *raison d’être*-je.”⁸ Továbbá elismeri, hogy az tény, hogy a hagyományörzés, az újítás, a szabályszerűség és az „automatizáltság és aktualizáció” a nyelveket alapjában meghatározzák, ez pedig a szleng univerzális voltára utal. Ezt Kis úgy értelmezi, hogy ebben a megközelítésben a szleng implikációs univerzálé, tehát létezéséhez egy tőle független jelenségre, a standard nyelvi változat létre van szükség. Szilágyi N. Sándor véleménye viszont azt, hogy a szleng „azóta és ott létezik, amióta és ahol a nyelvnek kialakult valamilyen emelkedett változata, akár ha csak rituális nyelvként is. Ha létezik olyan nyelv, amelynek nincs emelkedett változata, akkor ott valószínűleg szleng sincs.”⁹ Ez utóbbi eset is a szleng implikációs univerzálé volta mellett érvel, de a feltétel kevésbé szigorú, mert nem követeli meg a standardizálás modern folyamatát.

Azonban Kis ennél is tovább megy, szerinte a „szleng használata minden bizonyosan a nyelv kialakulása óta jellemzi a *Homo sapiens*-t. A szleng abszolút univerzálé, létezése minden emberi nyelvben törvényszerű és törvényszerű volt. Sőt, mivel a szleng (és vele együtt a nyelvet) létrehozó okok az ember legalapvetőbb emberi tulajdonságaiból, a *Homo sapiens* társas jellemzőiből származnak, azt is elmondhatjuk, hogy létrejöttenek elsősorban

---

⁷ PÉTER Mihály: „Húsz év múlva” (*Régebbi és újabb gondolatok a szlengről*). In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999. 33 p

⁸ Ibid.

⁹ SZILÁGYI N. Sándor: *Opponensi vélemény Szabó Edina A mai magyar börtönszleng (1996–2005) című doktori értekezéséről*. In: KIS Tamás: *Nyelvi univerzálé-e a szleng?* 2006. <http://tinyurl.com/c897tpx>. (2012. április 15-i állapot)

nem nyelvi, hanem biológiai-etológiai-szociális okai vannak, épp ezért a szleng nem egyszerűen nyelvi, hanem „emberi” univerzálé is.”¹⁰

1.4 MELY SZÓ TARTOZIK A SZLENG KÖRÉBE?

Az előbbieket alapján a gyakorlatban nehezen eldönthető, hogy egy adott szót a szleng körébe sorolhatunk-e. Ezért a továbbiakban Dumas és Lighter négy kritériumát szeretném alapul venni egy kifejezés szleng voltának eldöntéséhez.

„Úgy látjuk, hogy egy kifejezés akkor igazi szleng, ha az alábbi kritériumok közül legalább kettőnek megfelel:

1. Jelenléte szembetűnően csökkenti — legalábbis pillanatnyilag — a formális vagy komoly beszéd vagy írásmű méltóságteljesességét. (...)
2. Használata arra utal, hogy használója vagy a megjelölt tartalmat ismeri, vagy az emberek azon alacsonyabb társadalmi helyzetű vagy kisebb felelősséggel bíró osztályát, akik e kifejezés sajátos ismerői és használói. (...)
3. A mindennapos társalgásban magasabb társadalmi helyzetű vagy nagyobb felelősséget viselő személyek között tabukifejezésnek számít. (...)
4. A jól ismert konvencionális szinonima helyett használják, elsősorban azért, hogy **(a)** megvédjék a használót a konvencionális kifejezés használata által okozott kényelmetlen érzéstől, vagy hogy **(b)** megvédjék a használót a további részletezés kényelmetlenségétől vagy fáradalmaitól.”¹¹

---

¹⁰ KIS Tamás: *Nyelvi univerzálé-e a szleng?* 2006. <http://tinyurl.com/c897tpx>. (2012. április 15-i állapot)

¹¹ DUMAS Bethany K., LIGHTER Jonathan: *Nyelvészeknek való-e a szleng szó?* In: VÁRNAI Judit Sz., KIS Tamás (szerk.): *A szlengkutatás 111 éve*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2002. 287-288 p.

1.5 DIÁKSZLENG VAGY IFJÚSÁGI NYELV?

A szlengnek ezen talán legismertebb kategóriáit éppúgy nehéz pontosan és egyértelműen definiálni, mint magát a szlenget. Problémát okozhat a kettő szétválasztása, egymástól való megkülönböztetése.

A diáknyelvet Kovalovszky Miklós úgy definiálja mint „a diákság sajátos csoportnyelve, beszédmódja, különösen szóhasználata, elsősorban az iskola és a diákélet fogalomkörében.”¹² Az ifjúsági nyelvről a Daidzsirin azt írja, hogy „olyan nyelvezet, melyet fiatal generációk – főleg a tizen- és huszonévesek – használnak.”¹³ Ezek alapján azt mondhatjuk, hogy a diáknyelvtől az különbözteti meg, hogy nem korlátozódik az iskolai élet fogalomkörére, tehát tágabb megnevezés. Ugyanakkor Kovalovszky szerint a diáknyelv elveszítheti önálló csoportnyelv jellegét, és beleolvadhat az ifjúsági nyelvbe, mint egységes rétegnyelvbe. „Az ifjúsági nyelv, amely a társadalmi egységesülésnek, de ugyanakkor a nemzedéki összetartozásnak és elkülönülésnek eredménye és megnyilvánulása, ma már fiatalabb korosztályok általános, rohamosan elterjedt érintkezési eszköze, s éppen egyetemes volta szüntette meg a régebbi diáknyelvnek mint csoportnyelvnek jassznyelvjellegét, vagyis titkosságát.”¹⁴ Tehát a két kategória sajátosságai nem különülnek el egymástól élesen, jellemző rájuk sajátos romantikájuk, a szokatlanhoz és a rendkívülihez való vonzódás, valamint az, hogy szó- és kifejezőképességük állandó mozgásban van, folyamatosan megújul, a divathullámok egymást érik, egymást váltják.¹⁵

---

¹² KOVALOVSZKY Miklós: *Diáknyelv*. In: KIRÁLY István (szerk.): *Világirodalmi lexikon. II. kötet*. Budapest, 1972. 693 p.

¹³ 松村明: *大辞林 第三版*. 三省堂, 2006. [若者言葉 szócikk]

¹⁴ KOVALOVSZKY Miklós: *Diáknyelv*. In: KIRÁLY István (szerk.): *Világirodalmi lexikon. II. kötet*. Budapest, 1972. 694 p.

¹⁵ KOVALOVSZKY Miklós: *Nyelvünk rétegeinek és a napjainkban végbemenő nyelvi átrétegződésnek áttekintése és értékelése*. In: GRÉTSY László (szerk.): *Mai magyar nyelvünk*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976. 92-93 p.

1.6 FELTEVÉSEK ÉS HIPOTÉZISEK

1. A Tóhoku Egyetem diákjainak szlengjében szerepelni fognak olyan szavak, melyek szélesebb körben – ahogy Kiss Tamás nevezi közszlengben – elterjedtek, és lesznek olyan szavak is, melyek csak ezen egyetem diákjainak nyelvezetében szerepelnek, úgynevezett helyi szleng.¹⁶
2. Az egyetem diákjainak szleng jellegű nyelvhasználatának elemeiben megfigyelhető az idegen nyelvek hatása úgy, mint az angol, a kínai és a koreai.
3. A használt szleng szavak egy részének kialakulásában nagy szerepet játszanak az internet és az egyéb médiumok. (TV, újságok, magazinok stb.)
4. Előfordulnak olyan szavak vagy kifejezések, melyek valamely nyelvjárásból kerültek át a szlengbe.

---

¹⁶ KISS Tamás: *Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához*. In: KISS Tamás (szerk.): *A szlengkutatás útjai és lehetőségei. Szlengkutatás 1. sz.* Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997. 250 p.

2. SZÓANYAG GYŰJTÉSE ÉS FELDOLGOZÁSA

A japán Oktatási, Tudományos, Kulturális és Sport Minisztérium (文部科学省) ösztöndíjával 2010. október és 2011. október közötti időszakot, kivéve egy hónapot a 2011 március 11-i tóhokui földrengés és cunami miatt, a Szendaj városában található Tóhoku Egyetemen tölthettem. Anyaggyűjtés céljából a második szemeszterben az általam látogatott órák közül hármon, mintegy százhusz kérdőívet osztottam ki, melyek közül kitöltve végül ötvenkilencet kaptam vissza. A kérdőívet kitöltők mindannyian a Tóhoku Egyetem japán anyanyelvű diákjai.

2.1 A KÉRDŐÍV FELÉPÍTÉSE

A szleng pontos meghatározásának nehézségeiből kiindulva mindenképpen szükségesnek tartottam, hogy a kérdőív elején legalább egy hozzávetőleges definíciót adjak a szlengről. Ehhez nyolc japán nyelvű értelmező szótár és két enciklopédia idevágó szócikkeit néztem át, és végül a Heibonsa kiadó „Hjakka dzsiten Mypedia” enciklopédia definícióját használtam fel. Ennek oka kettős: egyfelől úgy gondolom ez a definíció áll a legközelebb a korábban felvázolt szleng fogalmához, másfelől pedig a Mypedia megtalálható a ma forgalomban levő elektronikus szótárgépek többségén, így arra gondoltam, hogy esetleg nem lesz teljesen ismeretlen a diákok számára. A szleng szócikke a következő:

「ある特定の生活集団に用いられる特殊な言葉。親しみ、新しさ、ユーモアなどの表現効果をねらうもので、集団内の通信の秘密を目的とする隠語とは異なる。一般社会における新語、流行語はこのスラングから発生するものが少なくなく、普通語として定着するものがある。」¹⁷

Tehát: „Egy adott közösség által használt speciális szavakat jelöli. Célja az intimitás, az újszerűség és a humor hatékony kifejezése, és így különbözik a tolvajnyelvtől, mely a közösségen belüli titkos kommunikációt hivatott elősegíteni. A társadalom által használt

---

¹⁷ 新装新訂マイペディア小百科事典. 平凡社, 1996.

köznyelvbe neologizmus és divatszó formájában gyakran bekerül, és általános köznyelvi kifejezésként megragadhat.” (saját fordítás)

2.1.1. AZ ADATKÖZLŐK

A kérdőív kitöltése természetesen anonim volt, de arra megkértem a kitöltőket, hogy nemüket, származási helyüket és korukat tüntessék fel. Ezek alapján a válaszadók nemi, korbeli és területi eloszlása a következő volt:

- Harminchét lány, húsz fiú, ketten nem adták meg nemüket
- Negyvenketten húsz év alattiak, tizenhárman huszonegy és huszonöt év közöttiek, ketten pedig nem adták meg korukat
- Harmincyolc diák adta meg származási helyét: Mijagiból 15 fő, Fukusimából 5, Aomoriból 3, Naganóból 3, Ivatéből 3, Niigatából 2, Jamanasiból 2, Ehime, Gunma, Nara, Tokió, Tottori, Jamagata, Akita, Ibaraki és Kanagava prefektúrákból 1-1 fő, továbbá még egy fő, aki csak Tóhoku régiót adott meg.

2.1.2. A TÉMÁK

Anyaggyűjtéshez két féle módszerrel találkoztam, amikor hasonló témájú tanulmányokat néztem át. Az egyik típusban az anyaggyűjtő maga ad meg szleng szavakat, és arra kéri a kitöltőket, hogy mondják meg, ismerik-e az adott szót, majd próbálják megadni a jelentését, illetve írjanak rá szinonimákat. A másik típusban csak szituációkat vagy témákat ad meg az adatgyűjtő, és ezekre kéri szleng szavak gyűjtését. Én ez utóbbi mellett döntöttem, mert japán anyanyelvi kompetencia híján nem vállalkoztam rá, hogy magam adjak meg ma is használatos szleng szavakat.

Tíz témában kértem szavak gyűjtését a diákoktól, és a témákat igyekeztem úgy megválasztani, hogy azok egybe essenek az egyetemisták életének fő attrakciós központjaival. Fő témáknak Nahkola–Saanihahti által meghatározott fő attrakciós központokhoz

hasonlatosakat használtam.¹⁸ A témák a következők voltak (zárójelben a japán kérdőíven megadott fordítás):

1. A másik nemhez tartozó vonzó ember (魅力的な異性の人)
2. A másik nemhez tartozó taszító ember (魅力のない異性の人)
3. Bosszantó, zavaró ember (うるさい、めんどくさい人)
4. Buta ember (馬鹿な人)
5. Okos ember (賢い人)
6. divatos, menő ember, helyzet, dolog (おしゃれなこと (人やものや状態))
7. Jó dolog, helyzet (よいこと (出来事や状態))
8. Rossz dolog, helyzet (わるいこと (出来事や状態))
9. Pénz (お金、金銭)
10. Köszönés (友達に挨拶する言葉)

A kérdőív végén természetesen szabadon leírhatták kedvenc szleng kifejezéseiket is, melyek esetleg nem illettek bele egyetlen általam megadott témába sem.

2.1.3. A SZÓANYAG JELLEMZÉSE

Mivel ez az anyag ily módon csak egy szólista, ez behatárolja a feldolgozás lehetőségét. Példamondatok írására és a szavak jelentésárnyalatainak megadására nem kértem őket, mert attól tartottam, ez túl sok időt és energiát vett volna igénybe tőlük, és talán még kevesebb kérdőívet kaptam volna vissza. Mivel így a szavak használatáról nem kaphattam volna információt, pl. pontos képet a szavak tényleges beszédbeli előfordulási gyakoriságáról, ezért azt a megoldást választottam, hogy megkértem a kérdőívet kitöltő diákokat, hogy az egyes szavak után zárójelben néhány információt még pluszban tüntessenek fel. Ezek voltak:

1. Az adott szót vagy kifejezést melyik nem használja gyakrabban? (férfi, nő esetleg mindkettő egyformán)

---

¹⁸ NAHKOLA K. SAANILAHTI M. 1991: *KOULULAISLANGI VIRROILLA*. TAMPERE. NYKYSUOMEN SANAKIRJA 1-6. JUVA, 1992. IN: LIELI MARIANN: *SZÓALKOTÁSMÓDOK A FINN SZLENGBEN*. (SZAKDOLGOZAT). DEBRECEN, 1996.

2. Az adott szót a kérdőív kitöltője milyen gyakran használja? Egy 1 és 4 közötti skálán kértem pontozni, ahol „1” jelentése „ismerem, de nem használom”, „2” jelentése „ritkán használom”, „3” jelentése „néha használom” és „4” jelentése „gyakran használom”.
3. Megkértem őket, hogy értékeljék az adott szót a következő címkékkel: szellemes, aranyos, menő, lekicsinylő/megvető, vulgáris, erotikus, semleges.
4. Megkértem, hogy jelöljék, ha az adott szó vagy kifejezés valamelyik nyelvjárásra, dialektusra jellemző.

Ezek alapján szeretném megvizsgálni, hogy az egyes szavakat, kifejezéseket melyik nem, melyik korcsoport és melyik területről származó réteg használja gyakrabban, továbbá a szavak értékelését is szeretném összevetni a válaszadók körében. Reményeim szerint az is megállapítható lesz, hogy mely szavak illetve kifejezések tartoznak a szleng központi és melyek a peremszókincséhez. Ezek mellett pedig az adott szavaknál megfigyelhető szóalkotási módokat is szeretném megvizsgálni.

Az adott témakörnél felsorolt szavak összességére két számadatot közlök. Az egyik a produktivitási mutató,¹⁹ mely jelzi összesen hány szleng szót vagy kifejezést soroltak fel. Ezzel képet kapunk a szleng szó elterjedtségéről. A másik mutató a kreativitási mutató,²⁰ mely a témakörben felsorolt különböző szavak számáról ad információt. A mutatókból levont következtetéseknél problémát okozhat, hogy egyik témakör tágabb lehet, mint a másik, például a „jó dolog/helyzet” témája tágabb, mint a „pénz” címszó. Mindenesetre igyekeztem olyan témákat választani, melyek között nincs nagy ilyen jellegű eltérés.

---

¹⁹ LOOG M., HEIN I.: *Studies of Estonian Slang in Tallinn Spring 1989*. In: *Opera Fennistica & Linguistica* 5. Tampere, 1992. 30 p.

²⁰ Ibid.

2.2. A SZÓANYAG ELEMZÉSE

2.2.1. A MÁSIK NEMHEZ TARTOZÓ VONZÓ EMBER

Ennél a témakörnél eredetileg úgy képzeltem el, hogy a kitöltők a másik nemmel kapcsolatban használt szavakat fogják megadni, de a diákok úgy értelmezték, hogy mindkét nem a másikkra használt szavait kell leírni. Így történt meg az, hogy a legtöbbet előforduló szót, ami az ”イケメン” volt, mely többnyire (bár nem kizárólag, mint ahogy erre majd később kitérek) férfiakra használatos, mindkét nem megemlítette.

A produktivitási mutató a témában, tehát az összesen megemlített szavak és kifejezések előfordulási száma 69, a kreativitási mutató viszont csak 28 lett. A kreativitás ilyen kis arányának magyarázata az előbb említett ”イケメン” szó, mely összesen 39 alkalommal fordult elő, amivel az összes témában felsorolt szlengszavak közül a legnépszerűbbnek bizonyult.

A kérdőívet kitöltők a következő szavakat írták fel:

2.2.1.1. イケメン

Mint előbbieken írtam a legnépszerűbb szleng szó lett a kérdőív alapján. 31 lány és 8 fiú írta fel. Jelentése „szépfű”, „jóképű, jó megjelenésű férfi”. A szó az „イケてるメンズ” kifejezésből jött létre szócsonkítás és összetétel után, az ”イケてる” (jelentése „menő, jó megjelenésű”), és a „メンズ” (az angol „man’s” szó) szavakból.²¹ Azonban a „メン” nem csak az angol „man” szót jelöli, hanem a „面” mint arc szót is magába foglalja.²² A kérdőívet kitöltők közül egyvalaki megjegyzésben azt írta, hogy a szó inkább a belsőt jellemzi, mintsem a külsőt, ami viszont ellentétes a szótárakban leírt definíciókkal.

A válaszadók közül 11-en tartották úgy, hogy ezt a szót inkább lányok használják, 17-en pedig, hogy mindkét nem használja. Nyolcan azt írták, hogy fiúk használják inkább a szót, de szerintem ez félreértés lehetett, és azt akarták vele jelölni, hogy férfiakra használják a szót.

---

²¹ 暮らしの年表流行語100年. 講談社 2011. 211 p.

²² 現代用語の基礎知識 2011. 自由国民社 2010. [イケメン szócikk]

Az egyik diák megjegyzésként leírta, hogy a szót lányokkal kapcsolatban is használják és ez esetben „jó természetűt” jelent.

A stílusminősítést tekintve 3-an érezték a szót szellemesnek, 21-en „かつこいい” azaz menőnek vagy vagánynak, 12-en semlegesnek és egy diák pedig vulgárisnak.

A szó használatának gyakoriságáról két diák kivételével mindenki „3”-as és „4”-es értékelést adott, így összességében kijelenthető, hogy ez a szó a központi szleng része, tehát mindenki általánosan ismeri és használja a fiatalok közül.

2.2.1.2. 激アツ

Ezt a szót két diák írta fel, mindketten fiúk voltak, és azt írták, hogy ezt főleg fiúk használják. Jelentése „nagyon menő”, „trendi”. Az utóbbi időben a jelentése kiegészült, „elképesztően jó” értelemben is használják.²³ A szó „激” része egy prefixum, melynek jelentése „extrém módon”, „nagyon”, „durván”.²⁴ Egyéb példa a használatára: „激辛” – „borzasztó csípős”, „激電” – „nagyon hosszú telefonhívás”, „激うま” – „nagyon finom”, „激レア”, „nagyon ritka” stb. A szó „アツ” része pedig az „熱い” melléknévből jön létre főnevesedés által, jelentése „menő”, „trendi”.²⁵

2.2.1.3. やばい

A „やばい” szót és ennek egy variánsát a „やっぱっ”-t hárman említették meg ebben a kategóriában. Jelentése eredetileg „veszélyes”, vagy „problémás” helyzet volt – az etimológia szótár szerint az „彌危ない” szóból alakult ki²⁶ –, de ez a 2000-es évek elején kibővült egy pozitív jelentéssel, és eztán már kívánatos helyzetekre, körülményekre is elkezdtek használni,²⁷ és mivel a kérdőív ezen kategóriájában is megjelent, így nyilvánvalóan már emberre is. Stílusértékét tekintve a diákok semlegesnek vagy „menőnek” ítélték meg, és érzésük szerint inkább fiúk használják ilyen értelemben.

²³ 現代用語の基礎知識 2010. 自由国民社 2009. [激アツ szócikk]

²⁴ 北原保雄: みんなで国語辞典 2 あふれる新語. 大修館書店, 2009. [激 szócikk]

²⁵ 現代用語の基礎知識 2002. 自由国民社 2001. [アツ szócikk]

²⁶ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [やばい szócikk]

²⁷ 暮らしの年表流行語 100年. 講談社 2011, 213 p.

2.2.1.4. 美人

Ezen szó megjelenése a kérdőívben kissé meglepő számomra, ugyanis én nem tekinteném a szleng kategóriájába tartozónak. Azonban ha számba vesszük a szleng definiálásának nehézségeit, mégiscsak érdemes elfogadnunk Kis azon megállapítását, mely szerint „szleng az, amit a beszélője annak érez.”²⁸ Így pedig nem marad más, mint megbízni a kérdőívet kitöltők nyelvérzékében.

2.2.1.5. „Futottak még”

Az ebben a részben tárgyalt szavakat 1-1 diák írta fel. Ezek közül néhányat minden bizonnyal a szleng peremszókincséhez tartozónak kell tekintenünk, viszont néhánynál óhatatlanul ismét előjön az előző pont problémája, azzal a különbséggel, hogy ott a „美人” szót szlengként nem csak egy diák írta be.

Ezen utóbbi eset alá tartozik véleményem szerint a „かつこいい” és az „良い” melléknevek, melyek szleng volta kérdéses. Ugyancsak ide sorolnám a „かわいい” szót, melyet a köznyelv részének gondolnék, de egy szleng szótárban sikerült megtalálnom.²⁹ A „花”, a „神” az „王子様” és a „天使” szavakat a nyelv nem szleng rétegeiből származó átvételnek lehet tekinteni.

Az „イケフン” szó az „イケメンの雰囲気” kifejezésből jön létre szóvegyüléssel, és a korábban már tárgyalt „イケメン”-re jellemző aurával rendelkező fiút jelöl.³⁰ Az ugyanitt érintett „イケてる” szó önmagában is bekerült a listába. Itt a korábban leírtakat csak annyival egészíteném ki, hogy az „いかす” „stílusos” jelentésű igéből jött létre.³¹

A „キテる” szó a „来る” igéből származik és jelentésbővüléssel „izgatottá válik” jelentéssel gazdagodott.³²

---

²⁸ KIS TAMÁS: *Bakaduma. A mai magyar katonai szleng szótára*. Budapest, 1992, 345 p.

²⁹ *現代用語の基礎知識 2004*. 自由国民社 2003. [かわいい szócikk]

³⁰ *現代用語の基礎知識 2012*. 自由国民社 2011. [イケフン szócikk]

³¹ 田井信之: *日本語の語源*. 角川書店, 1978. [イケてる szócikk]

³² *現代用語の基礎知識 2004*. 自由国民社 2003. [キテる szócikk]

Az „アゲ男” kifejezést nem találtam meg semmilyen szótárban, azonban nem hiszem, hogy túl nagyot tévednénk, ha az „アゲ女” vagy az „アゲマン” szavak férfiakra használt párjaként értelmeznénk, melyek „férfi partnerüknek jó szerencsét hozó” jelentéssel bírnak.³³ Felkerült a szavak közé két idegen nyelvből átvett szó is, az olasz nyelvből a „マドンナ” (madonna) és az angolból a „ハンサム” (handsome).

Néhány olyan szó is megjelent a kérdőívben, mely nem a sztenderd nyelvváltozat része, hanem különböző dialektusoké, mint például a „めごい”, vagy a „めっちゃいいやつ”. Ez utóbbi a kanszai dialektus része, még az előbbi a Tóhoku régió nyelvjárásaiban található meg, jelentése „かわいい” azaz „aranyos”. A kérdőívre adott válaszok tanúsága szerint mindkettőt mindkét nem használja.

A „べっぴん” („別品”) szót eredetileg „az átlagtól eltérő, az átlagnál jobb áruk” értelemben használták, de hamarosan emberre is kiterjesztették, napjainkra pedig már csak nőkre használják és csak a külsőt értik alatta. Ezt tükröződő a használt kandzsit is kicserélték „別嬪”-re.³⁴

A „モテ系” kifejezésben az az érdekes, hogy a kérdőívet kitöltő „becsmérlő” stílusminősítéssel látta el, ami ebben a témában kissé meglepő. A jelentésén nincs sokat magyarázni, a „モテる” szóból jön, melynek jelentése „népszerű”, „menő”.³⁵ Ahogy Kamei írja 2003-as bejegyzésében, eredetileg „モテ顔”, vagy „モテ髪” módon arcra, frizurára, sminkre használták, de ma már emberekre is használják („モテ系女子”, „モテ系男子”).

A „風流な人” kifejezés ismét köznyelvinek tűnik, de a diák, aki felvette a listájába, „いろっぼい” stílusminősítővel látta el, ami indokolhatja a szó szlengbe kerülését.

Összességében elmondható, hogy várakozásaimnak megfelelően alakult a kérdőív ezen része, egyedül az volt kicsit meglepő a magyar szlenggel összehasonlítva, hogy mennyire kevés vulgáris és szexuális töltetű szót írtak fel. Előbbi kategóriába egyedül a „まぶい” (talán „jó bőr”-ként fordítható, mivel a fizikai megjelenésre használatos)³⁶ szó került be, amit a

---

³³ 暮らしの年表流行語100年. 講談社 2011, 189 p.

³⁴ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978 [べっぴん szócikk]

³⁵ 亀井肇: 亀井肇の新語探検. <http://dic.yahoo.co.jp/newword/>. (2012. március 19-i állapot)

³⁶ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [まぶい szócikk]

kérdőívet kitöltő lány egyértelműen fiúk által használt szónak ítelt és „下品” stílusminősítővel látott el.

2.2.2. A MÁSIK NEMHEZ TARTOZÓ TASZÍTÓ EMBER

Ebben a témában is az összes kitöltő mindkét nemre vonatkoztatva adta meg a szavakat. A produktivitási mutató 66, ami azt mutatja, hogy ez a téma is meglehetősen megmozgatta a kitöltők fantáziáját. A kreativitási mutató 33 volt, ami még meg is előzi a vonzó ember témájában elért szintet.

2.2.2.1. ダサイ

Ennek a szónak a megjelenése, mi több a kategória képzeletbeli dobogójának megszerzése számomra meglepetés volt, mert ezt a szót is a köznyelv részének gondoltam. Az etimológia szótár szerint már az 1970-es évektől használatban van a szó, mely a „田舎” szóból kiindulva, a „だしゃ臭い” köztes alak után jött létre.³⁷ Azonban a felmérés tanúsága szerint a diákok egy része még a szleng részének érzi. A szó értékelését szemügyre véve kiderül, hogy mindkét nem használja, és a többség becsmérlő („軽蔑的”) stílusminősítővel látta el, de akadtak olyanok is, akik szerint semleges a szó.

2.2.2.2. いかとん

Ez a szó viszonylag sokszor, 8 alkalommal jött elő a kérdőívben. Semmilyen szótárban nem található meg, és szerencsémre az egyik diák leírta, hogy miért. Ezt a szót a Tóhoku régióban, és azon belül is csak a Tóhoku egyetemen használják. Jelentése „いかにも 東北大学生”, tehát „igazán a Tóhoku egyetem diákja” nyilvánvalóan gúnyosan használva. Az értékelés során ennek megfelelően a diákok egy kivételével, aki tréfás-szellemes stílusminősítővel látta el, lenézőnek találták. („軽蔑的”)

A szó az „いかにも” és a „とんぺい” szavakból jön létre szóösszevonással. A „とんぺい” a Tóhoku Egyetem rövid elnevezése. A „とんぺい” etimológiája Kubozono szerint a következő:

---

³⁷ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [ダサイ szócikk]

A Hét Császári Egyetem (帝国大学 vagy 旧帝大) közül ötnek a tradicionális rövid elnevezése úgy áll elő, hogy a két alkotó szó (azaz a 北海道, 東京, 名古屋, 京都, 九州 + 大学) első szótagja szóösszevonással összekapcsolódik. (北大, 東大, 名大, 京大, 九大) A maradék két egyetem közül az Oszaka Egyetem rövidítése, a „大大” összetételt elkerülendő, az „大阪” második szótagjának és a „大学” első szótagjának alkalmazásával jön létre. (阪大) Azonban a Tóhoku Egyetem ilyen módon nem rövidíthető, mert ha az első szótagot vesszük, akkor a Tokió Egyetem rövidítésével, ha a második szótagot, akkor pedig a Hokkaidó Egyetem rövidítésével esik egybe. Ezért a diákok körében az a megoldás terjedt el, hogy a „東北大学” tulajdonnévből az első két szótagot veszik (東北). Rövidítésnél ez a megoldás nem ritka, például a „携帯電話” rövidítése az első két szótagot hagyva „携帯”. Ami szokatlan, hogy kínai nyelven olvassák ki, ami ily módon „とんぺい” lesz.³⁸

2.2.2.3. キモい

A szó jelentése „undorító”, „visszataszító”. Négyen írták fel és természetesen becsmérlő stílusú szónak tartották. Bár mind a négyen fiúk voltak, a szót mindkét nem egyformán használja. Szerkezetét tekintve a „気持ち悪い” kifejezésből származik oly módon, hogy a főnév első két morájához kapcsolódik a „形容詞” melléknév „い” végződése.³⁹ Ez a fajta szóképzés igen gyakori, egyéb példa a „けばい” (けばけばしい rövidülése), vagy a „むさい” (むさくるしい rövidülése). Hasonló módon jön létre a „グロい” (グロテスク rövidülése) és az „エロい” (エロチック rövidülése) azzal a különbséggel, hogy míg az előbbi példákban volt egy melléknév, ami lerövidült, ez utóbbiakban már csak egy főnév rövidült le és kapta meg az „い” végződést. Ez a jelenség nem csak melléknevet tud képezni főnévből, hanem igét is oly módon, hogy „い” helyett „る” kapcsolódik a két-három morára rövidült főnévhez. Erre példa a ”マクする” (マクドナルド + する, jelentése McDonald's-ba megy), „コピーする” (コピー + する, jelentése másol), vagy a ”こくる” (告白 + する, jelentése szerelmet vall).⁴⁰

³⁸ 窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002. 142-143 p.

³⁹ 現代用語の基礎知識 1996. 自由国民社 1995. [キモい szócikk]

⁴⁰ 窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002, 86-87 p.

2.2.2.4. 残念(な人)

Ez a szó is átvétellel került a köznyelvből a szlengbe. Eredetileg a Kódzsien definíciója alapján emberre nem használták,⁴¹ de a diáknyelvben már kifejezetten így használják. A felmérés alapján mindkét nem szóhasználatában előfordul, és vannak, akik nem érzik becsmérlőnek a szót, inkább semlegesnek, vagy akár szellemesnek.

2.2.2.5. ぶさいく, ぶす, ブサメン

A „ぶさいく” variánsait viszonylag sokan, kilencen írták fel. A „ぶさいく” és „ぶす” szavakat mindkét nem, míg a „ブサメン”-t csak nők használják. A diákok szóhasználatában a „ぶさいく” a szabálytalan, csúnya arc jelzője.⁴² A „ぶす” szó használata szűkebb körű, nőkkel szemben használják, a párja pedig ebből a szempontból a „ブサメン”, amit pedig férfiakra használnak. Az előbbi etimológiájára sok érdekes elmélet van, az egyik szerint eredetileg „附子” kandzsival írták, mely jelentése „sisakvirág gyökérgumója”, amely mérgező, és elfogyasztása arcbénuláshoz vezethet. Az így lebénult arc kifejezéstelensége után kezdték el használni a csúnya arcú nőkre. Másik elmélet szerint a női bűnözőkre használták ezt a szót, mely a „不(ふ)” és a rendőrök által nőkre használt „助(すけ)” argó szó összetételéből majd lerövidüléséből jött létre.⁴³ A „ブサメン” felépítése pedig a ぶさいく + メン összetételből a korábban tárgyalt „イケメン” alapján könnyen magyarázható.

2.2.2.6. Egyéb szavak

Az ebben a részben felsorolt szavakat 1-3 diák írta csak fel.

空気: Ezt a szót az iskolában olyan diákokra használják, akik csendesek, visszahúzódóak és a többiekben azt a benyomást keltik, hogy állandóan depressziósak. Ezért a többség *levegőnek*

---

⁴¹ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [残念 szócikk]

⁴² 山田忠雄, 酒井憲二, 倉持保男, 柴田武, 山田明雄: 新明解国語辞典 第5版. 三省堂, 1997. [ぶさいく szócikk]

⁴³ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [ブス szócikk]

nézi őket. Ez alapján a szó hasonlósági névátvitellel (metafora) jött létre. Stílusminősítése „軽蔑的”.

しょぼい: Jelentése szájalmas, sivár [külső, megjelenés]. Gyakran a „ださい” szinonimája.⁴⁴ A szó keletkezése a „キモい” szónál említettekkel azonos módon történt. A „しょぼしょぼ” szó két morára lerövidül és hozzá kapcsolódott az „い” melléknévvégződés.⁴⁵

チェンジ: Az angol „change” igéből származó szó jelentése „csúnya, taszító nő”. Férfiak használják és az adatközlő véleménye szerint egyszerre szellemes és vulgáris. Etimológiáját tekintve olyan nőt jelöl, akit a bordélyházban a kliens „lecserél” (change) egy másik örömlányra, mert nem tetszik neki.

ダメメンズ: Nők által használt szó, a „だめなメンズ” kifejezés lerövidülése. Ugyanazok mondhatóak el erről a szóról is, mint a korábban említett „イケメン” és „ブサメン” szavakról. A kérdőívben a „ダメ男” szintén szerepelt, ami a „ダメメンズ” szinonimája.

沼メン: Ezt a szót is nők használják. A „メン” tag itt is az angol „man” szóból jön a „沼” szó pedig hasonlósági névátvitellel a „kiábrándító, csúnya” metaforája. Ellentéte a korábban tárgyalt „池”.⁴⁶ A listán szerepelt még a „キモメン” (きもい + メン) és a „ダサメン” (ださい + メン), melyekről ugyanazt lehet elmondani, mint az „イケメン”-ről és a „ブサメン”-ről.

ビッチ: Főleg férfiak által használt szó, az angol „bitch” átvétele. Hasonló jelentésű szó, mely a listán szerepelt még az „アバズレ”. A szó etimológiáját tekintve az „あば” rész vagy az „暴れ者” (durva, vad ember, huligán), vagy az „あばけ者” (meggondolatlan ember)

---

⁴⁴ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [しょぼい szócikk]

⁴⁵ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [しょぼい szócikk]

⁴⁶ 現代用語の基礎知識 2010. 自由国民社 2009. [沼 szócikk]

szóból jön. A második fele a „ズレ” pedig a „世間擦れ” (sunyi, minden hájjal megkent) szó lerövidülése.⁴⁷ Eredetileg mindkét nemre használták, de ma már csak nőkre mondják.

チャライ: A kérdőívet kitöltő szerint ezt a szót főleg a nők használják főleg nőekkel szemben, jelentése „hivalkodó, olcsó hatást keltő”. A „ちゃらちゃらしている” szó lerövidül és hozzá kapcsolódik az „い” végződés, ami a szóból melléknevet képez.⁴⁸

ごろつき: Minden bizonnyal a köznyelvből került átvételre a diákszlengbe és jelentésszűkülésen⁴⁹ ment keresztül. (Eredeti jelentése „csirkefogó, gazember”⁵⁰) A szó a „ゴロゴロ転がる” és az „うろつく” kifejezésekből áll össze, a japán nyelvre jellemző 2+2 morás szórövidüléssel.⁵¹

終わってる: Ez a szó, vagy különböző variánsai (おわた, おわった, おわっとる) a továbbiakban még több alkalommal elő fog kerülni. Az adatközlő szerint főként férfiak használják, és ezt a formáját a ”現代用語の基礎知識” sorozat 1992-es számától jegyzi, „legrosszabb”, „teljesen lehetetlen” jelentéssel.

いもい: Jelentése „vidékieken elmaradott, trampli”, néha a „ださい” szinonimája.⁵² Az „芋” (krumpli) szóhoz kapcsolódik az „い” melléknévvégződés. Más elmélet szerint az „イモ臭い”, vagy az „いもっぽい” szó rövidülése. Többnyire ruházatra és stílusérzékre használják.⁵³

へちや: A szót nagojai nyelvjárásban csúnya nőre (főként az arcra) használják (ぺちゃんこ – lapos összenyomott arc).⁵⁴ Mindkét nem használja és erősen megvető (軽蔑的) kifejezés.

---

⁴⁷ 田井信之: *日本語の語源*. 角川書店, 1978. [あばずれ szócikk]

⁴⁸ 北原保雄: *みんなで国語辞典 2 あふれる新語*. 大修館書店, 2009, 54 p.

⁴⁹ KIS TAMÁS: *Bakaduma. A mai magyar katonai szleng szótára*. Budapest, 1992, 365 p.

⁵⁰ 松村明: *大辞泉*. 小学館, 1998. [ごろつき szócikk]

⁵¹ 窪菌晴夫: *新語はこうして作られる*. 岩波書店, 2002, 136 p.

⁵² 松村明: *大辞林 第三版*. 三省堂, 2006. [いもい szócikk]

⁵³ *日本語俗語辞書*. <http://zokugo-dict.com/02i/imoi.htm>. (2012 március 21-i állapot)

Előfordult még a „ない(人)”, „ないわー”, „あれはない” szavak, melyek jelentése „lehetetlen”, és mindkét nem használja. A „変人” („dilis ember”) és a „タダ友” („csak barát”) nem hinném, hogy külön magyarázatra szorul. Ennél a témánál is előkerült a „やばい”, ez esetben negatív jelentéssel. Azt hiszem, hogy az „オタク” (a hobbiját rögeszmésen űző ember) sem számít ma már ismeretlen szónak a japán nyelvvel foglalkozók számára. Az előző témában általam hiányolt vulgáris szavak közül itt a „家畜” (jószág, haszonállat, „dög” – nőre használva), a „ゴミ” (szemét – emberre használva) és a „カス” (hulladék, üledék – emberre használva) jelentek meg. Mindhármat férfiak használják.

2.2.3. BOSSZANTÓ, ZAVARÓ EMBER

Ez a téma minden szempontból alulmúlta az előző kettőt. A produktivitási mutató is alacsonyabb (55), és a kreativitási mutató is csak 18. A kategória abszolút győztese az „うざい”, mely a különböző variánsaival („うざ” és „うぜー”) az első témában előjövő „イケメン”-hez hasonlóan teljesen kiszorította a többi szót.

2.2.3.1. うざい

A szót 32-en írták fel, továbbá még a két variánsa, az „うざ” és a „うぜー” is kapott 1-1 említést. A szót mindkét nem ugyanúgy ismeri és használja. Jelentése „bosszantó, irritáló, zavaró.”⁵⁵ A szó az „うざったい” szó lerövidülése, ami Tokió Tama kerületében használt nyelvjárás része és a '80-as években nagyon népszerű volt.⁵⁶ Ez utóbbi szó az „うざうざ” hangulatfestő szóból jött létre.

A kérdőív alapján megállapítható, hogy nem csak helyzetre, körülményre, hanem emberre is használják ezt a szót. A szó stílusértékelésnél túlnyomó többségben volt a becsmérlő értékelés (21), de viszonylag nagy számban előfordultak olyanok, akik semlegesnek ítélték meg a szót (5). Ez a tény véleményem szerint azzal magyarázható, hogy a szó, amennyiben helyzetre, körülményre alkalmazzák, lehet semleges, míg ha emberre

⁵⁴ なごやべん大辞典. http://www1.s3.starcat.ne.jp/sr_knzw/. (2012 március 21-i állapot)

⁵⁵ 現代用語の基礎知識1994. 自由国民社1993. [うざい szócikk]

⁵⁶ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978.

használják, akkor becsmérő. Összesen a három variánst három alkalommal tartották vulgárisnak.

2.2.3.2. めんどい

A szó a „面倒くさい” kifejezés rövidülése. Ahogyan már korábban is láttuk, a melléknév lerövidül és hozzá kapcsolódik az „い” melléknévvégződés. A különbség annyi, hogy ebben az esetben három morára rövidült le a szó kettő helyett, ami ritkább, de nem egyedülálló. (A speciális morákat tartalmazó szavak estén: ん, つ, —) Más példa három morás rövidülésre az „うっとい”, mely az „うっとうしい”-ből (irritáló, bosszantó) alakult ki.⁵⁷ A szót mindkét nem előszeretettel használja, mint ahogy a kérdőívből kiderül.

2.2.3.3. KY

Ez a szó különösen érdekes, mert önmagán kívül még a japán diákszleng egy alfaját is jelöli (KY 語 néven). Olyan szavak tartoznak ide, melyek „a hétköznapi életben használt japán kifejezések latin betűs átírásának kezdőbetűiből állnak össze.”⁵⁸ Tehát voltaképpen mozaikszavak. A Sibujago Dzsiten szerint a Sibujában összejövő fiatal lányok szóhasználatából ered, akik olyan kifejezéseknél használták eredetileg, melyek kimondva kellemetlen helyzeteket szülhettek volna.⁵⁹ Magyarul a kínos helyzetek elkerülésére találták ki őket.

A szó jelentése „空気読めない”, ami annyit tesz, hogy valaki a körülményeknek, a légkörnek nem megfelelően viselkedik, nem tudja jól felmérni a helyzetet. 2007-től a köznyelvbe is beemelődött „KY 首相” formájában. Az Abe Sinzó lemondását övező visszásságokkal („阿部首相辞任劇”) kapcsolatban kezdte el a média használni.⁶⁰

---

⁵⁷ 窪菌晴夫: *新語はこうして作られる*. 岩波書店, 2002, 88 p.

⁵⁸ *暮らしの年表流行語100年*. 講談社 2011, 233 p.

⁵⁹ 渋谷語制作委員会: *渋谷語事典 2008*. トランスワールドジャパン, 2008. 69 p.

⁶⁰ BLOCKBUSTER+現代略語研究会: *KY 語辞典*. 白夜書房, 2008. 8 p.

Azóta számos KY szó elterjedt például AKB (あえて空気ぶっこわす – Aete Kúki Bukkovaszu – direkt elrontja a hangulatot), CKY (ちゃんと空気読める – Csanto Kúki J(y)omeru – jól érti a helyzetet) stb.

Bár kezdetben lányok használták a szót, a kérdőív tanúsága szerint ma már mindkét nem használja. A három említésből kétszer lekezelő, egyszer semleges stílusminősítővel került felírásra.

2.2.3.4. Egyéb szavak

〇〇厨: Ez a szó főleg a netes szlengben terjedt el és szuffixumként olyan embereket jelöl, akik az internetes fórumokon bajt kevernek („trollok”). A Nico-nico Pedia szerint a „厨房” szlengből jött létre rövidüléssel, amely viszont a „中坊” ugyancsak szleng szó direkt hibás kandzsival leírt alakja.⁶¹ Ez utóbbi pedig a „中学坊主” („középiskolás srác”) szó lerövidülése, amit az 1970-es években használtak főleg a fiatalkorú bűnözők.⁶² A szót eredetileg fiúk használták, de a kérdőívre egy lány írta fel és szerinte mindkét nem használja.

ダるい: Első ránézésre a szó a köznyelvből került át („怠い”) a szlengbe, azonban a Minna de Kokugo Dzsiten szócikke szerint az angol „dull” szó került átvételre, és a japán nyelv fonológiai sajátosságainak megfelelően „ダル” alakban rögzült, és ehhez kapcsolódott az „い” melléknévi végződés.⁶³

A szót ellenszenves emberre mondják, és a szótár szerint eufemisztikus jellegű. Ennek fényében kissé meglepő, hogy a kérdőívet kitöltő szerint főleg fiúk használják.

さむい: A szót a diákszlengben eredetileg gyenge, egyenesen bosszantó, rosszul elsütött viccekre, szellemesnek szánt történetekre használták.⁶⁴ Azonban a kérdőívre kapott válaszok alapján ma már emberre is használatos mindkét nem részéről.

---

⁶¹ ニコニコ大百科. <http://dic.nicovideo.jp/a/%E5%8E%A8>. (2012. március 23-i állapot)

⁶² 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/17ti/chubou.htm>. (2012. március 23-i állapot)

⁶³ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [ダるい szócikk]

⁶⁴ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [さむい szócikk]

しゃしゃり: A „しゃしゃり出る” szleng szó rövidülése, jelentése tolakodó ember, aki bele szól más dolgába.⁶⁵ Szinonimája: „はじやる”⁶⁶

A szót felíró diák szerint főleg férfiak használják és semleges stílusú. Nyelvjáráshoz tartozónak jelölte meg a szót, de sajnos nem tüntette fel, hogy melyik nyelvjáráshoz tartozik, így a születési helyéből tudok csak kiindulni, és így a szót ”奈良弁”, tehát a narai nyelvjárás részének kell tekintenem. Az interneten történő kutatásom a szó eredetét illetően nem járt sikerrel (bizonyos honlapok a hjógói nyelvjárás részének, míg mások a standard nyelvváltozat részének tartják).

ドキュン: A szó gyakoribb alakja a DQN, ami már a korábban említett KY 語 kategória egy szava, jelentése olyan ember, aki bárminemű józan észnek híján van. Eredetileg az alacsony iskolázottsággal rendelkező huligánokra (ヤンキー, 不良) vonatkozott, mert eredetét tekintve a „目撃ドキュン” műsor címéből származik, melyben „megtért” huligánok (モトヤン) adtak tanácsokat. Ezt a szót aztán az internetes fórumok (mint például a hírhedt 2chan⁶⁷) felkapták, és beemelték a netes szlengbe, ahonnan átkerült a diákszlengbe.⁶⁸

頭沸いてる: A kifejezést olyan emberre használják, aki idegesség, vagy düh miatt zavartan, összefüggéstelenül beszél.⁶⁹ Magyarul a „felforrt az agyvíze” kifejezés tűnik közelinek. A Kódzsien „沸く” szóhoz írt definíciója ezt alátámasztja. („興奮して騒ぎ立てる。熱狂する。”)⁷⁰ Az adatközlő szerint nők és férfiak egyaránt használják és a szót szellemesnek és becsmérlőnek ítélte meg egyszerre.

---

⁶⁵ 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/12si/syasyaru.htm>. (2012. március 24-i állapot)

⁶⁶ 北原保雄: みんなで国語辞典 2 あふれる新語. 大修館書店, 2009. 58 p.

⁶⁷ Japán legnagyobb internetes fóruma, mely tulajdonképpen számtalan kisebb fórum összessége (pontosabban a fórummotor, mely azokat hajtja, a 2chantól ered), ahol több millió felhasználó ír több ezer egymástól független témában nap, mint nap, teljesen anonim módon, lényegében moderálatlanul.

⁶⁸ BLOCKBUSTER+現代略語研究会: KY 語辞典. 白夜書房, 2008. 58 p.

⁶⁹ Teachers' Network in Kitakyushu: 若者用語の小辞典. <http://www.tnk.gr.jp/young/word/> (2012. Március 25-i állapot)

⁷⁰ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [沸く szócikk]

やかましい: Jelentése „zajos, lármás”. A Daidzsirin szerint az „いや(弥)かまし(囂)” szóból alakult ki, mely az ”弥” (valami egyre nagyobb mértékű lesz) és „囂し” (zajos) szavakból épül fel.⁷¹ A szót jegyző diák szerint mindkét nem használja és az oszakai dialektus része. Ezt a véleményt más forrásból is sikerült megerősíteni.⁷²

Vulgáris és durva kifejezések közül a „死んだ方が良い”, a „カス” és a „ゴミ” nem igényel további kommentárt, a „くそ野郎” jelentése is világos, ha felbontjuk az alkotóira: „くそ” (jelentése „szar”) + „野郎” (férfiakkal szemben használt becsmérlő kifejezés, nőkre használt változata a „女郎”⁷³). Ezeket a szavakat nem meglepő módon fiúk használják túlnyomórészt. Továbbá ebben a témában is felbukkant a korábbiakban tárgyalt „終わってる” kifejezés.

2.2.4. BUTA EMBER

Ezt a témát előzetesen az egyik legnépszerűbbnek gondoltam, és ha produktivásban nem is érte el az első két helyezettet (produktivitási mutató 44), de kreativásban lekörözte azokat (kreativitási mutató 34).

Ez esetben nem emelkedett ki annyira egyetlen szó vagy kifejezés sem, mint a korábbi témákban. Legtöbb említést az „アホ” szó kapta.

2.2.4.1. アホ

Heten említették a szót, mely jelentése „hülye, buta ember”. Ez a változat a Kanszai régióban gyakori (továbbá az „あほう” (阿房)).⁷⁴ Az etimológiáját tekintve a következőket elmélet létezik:

---

⁷¹ 松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006. [やかましい szócikk]

⁷² 全国大阪弁普及協会. <http://www.osakaben.jp/osakaben/bunpou.html> (2012. március 25-i állapot)

⁷³ 松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006. [野郎 szócikk]

⁷⁴ 山田忠雄, 酒井憲二, 倉持保男, 柴田武, 山田明雄: 新明解国語辞典 第5版. 三省堂, 1997. [あほう szócikk]

A Csin dinasztia első császára hatalmas palotát építtetett, amit „阿房宮”-nek neveztek. Amikor Hsziang Jü a lázadó vezér felégette, 3 hónapig égett, olyan hatalmas volt. Ezután az abszurd és értelmetlen értelemben kezdték használni, a palota abszurd méretei után, és innen csak egy ugrás volt a „bolond ember” jelentés.⁷⁵

2.2.4.2. バカ

A szó és variánsai („おバカ”, az „おばかさん”, valamint „おばかちゃん”) összesen hat alkalommal fordultak elő a kérdőívre adott válaszok között. A „バカ” (馬鹿) szó eredetét a szanszkrit „moha” („bolond”) szó „慕何” (ぼか) átírására vezetik vissza egy elmélet szerint. Egy másik szerint a „摩訶羅” (mahallaka - tudatlan) szintén szanszkritből átvett szóból származik.⁷⁶ A „馬鹿” kandzsi minden bizonnyal atedzsi (a hang alapján hozzárendelt kandzsi), és mint argó buddhista szerzetesek használták.⁷⁷

A kérdőívre adott válaszok alapján mindkét nem használja. A kisszámú megemlítést véleményem szerint az indokolja, hogy a szó már a szlengből átkerült a köznyelvbe, ezért kevesen érzik már csak a szlengbe tartozónak.

Az „おばか” és „おばかちゃん” változatokban az „お” prefixum enyhíti a szó durvaságát, a „ちゃん” szuffixum pedig a gyermeknyelvben gyakran használt végződés,⁷⁸ ezért azt várnánk, hogy lányok használják gyakrabban, de a szavakat a kérdőívre felíró diákok mind úgy vélték, hogy mindkét nem egyaránt használja őket.

2.2.4.3. 気違い・気狂い, キチ

Mindkét szó jelentése elmebajos, tébolyodott.⁷⁹ Eredetileg ideiglenes, átmeneti állapotot írtak le a szóval, de ma már a szellemileg visszamaradott emberekre is használják a

---

⁷⁵ 田井信之: *日本語の語源*. 角川書店, 1978. [アホ szócikk]

⁷⁶ 小学館国語辞典編集部: *日本国語大辞典精選版*. 小学館, 2006. [バカ szócikk]

⁷⁷ 新村出: *広辞苑 第六版*. 岩波書店, 2008. [馬鹿 szócikk]

⁷⁸ 小学館国語辞典編集部: *日本国語大辞典精選版*. 小学館, 2006. [ちゃん szócikk]

⁷⁹ 松村明: *大辞林 第三版*. 三省堂, 2006. [きちがい szócikk]

szlengben.⁸⁰ Ahogy egyből látszik, „キチ” a „きちがい” rövidülése, azonban a korábban látott két morás rövidülésekkel szemben itt nem kapcsolódik ”い” melléknévvégződés a szóhoz. Szuffixumként is funkcionálhat, ebben az esetben valamilyen hobbi, vagy érdeklődési kör után kapcsolva, az adott téma iránt mániákus módon érdeklődő embert jelent. Például „カーキチ” („autóbolond”),⁸¹ ケンキチ (kendő-őrült)⁸² Annak ellenére, hogy meglehetősen durva szavakról van szó, a kérdőív tanúsága szerint mindkét nem használja őket.

2.2.4.4. 情弱

A szó a „情報弱者” kifejezés rövidülése, a már megszokott módon (a két alkotórész kezdő írásjegye megmarad, és azok összekapcsolódnak). Eredetileg olyan embert jelöl, aki nem tudott lépést tartani az internet fejlődésével, és így hátrányba került másokkal szemben (információs deficit), azonban a fiatalok azokra is használják, akik általában a számítógépekkel kapcsolatos készségeknek híján vannak.⁸³ A kérdőívet kitöltő szerint a szót főleg fiúk használják és inkább szellemesnek tartotta, mintsem becsmérlőnek.

2.2.4.5. ぱー

Jelentése hibbant, vagy tudatlan ember.⁸⁴ A szó a „くるくるぱー” kifejezés rövidülése, ami a Wikipedia szócikke szerint azt a mozdulatot jelöli, amikor az ember kinyújtott mutató ujjal köröz a halántéka mellett.⁸⁵ A „くるくるぱー” összetett szóban a „くるくる” hangulatfestő szó a körkörös mozdulatot jelöli, míg „ぱー” a „ゲー・チョコキ・パ

---

⁸⁰ 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/07ki/kichigai.htm> (2012. március 26-i állapot).

⁸¹ 日本語俗語辞典. http://zokugo-dict.com/06ka/car_kichi.htm (2012. március 26-i állapot).

⁸² Teachers' Network in Kitakyushu: 若者用語の小辞典. <http://www.tnk.gr.jp/young/word/> (2012. Március 26-i állapot)

⁸³ 現代用語の基礎知識 2011. 自由国民社 2010. [情弱 szócikk]

⁸⁴ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典. 精選版, 小学館, 2006. [ぱあ szócikk]

⁸⁵ Wikipedia. <http://ja.wikipedia.org/wiki/%E4%BE%AE%E8%94%91> (2012. március 26-i állapot)

ー” (kő-papír-olló játék szavai) után, kinyitott tenyérrel az ürességet jelöli, tehát az egész kifejezés az üres fejre utal.⁸⁶

A Mondzsiro internetes közösségi oldalon a többség szerint ez a kifejezés mára már elavult,⁸⁷ amit a kérdőív is alátámaszt, mivel a két diák, akik a szót megemléstették, saját bevallásuk szerint csak ritkán, vagy sosem használják azt.

2.2.4.6. 池沼

A szó ”知的障害者” (szellemi fogyatékos) szóból alakult ki oly módon, hogy első lépésben „知障”-ra lerövidült, majd az azonos olvasat miatt felcserélődött a „池沼” alakkal.⁸⁸ Ez utóbbi jelenség az internetes szlengben gyakran előfordul, mert a hiragana-kandzsi konverzió a számítógépen hagyományosan az MS IME (Input Method Editor) segítségével történik, amely egy gombnyomásra (a space billentyű) vált a különböző kandzsi változatok között, olvasat alapján, tehát könnyen lehet ily módon hibázni. Valószínűsíthetően ez a hiba áll a jelenség hátterében.

A szó a szellemi fogyatékosra használt argón kívül az internetes szlengben, főleg a fórumokon (például 2chan), az olyan hozzászólókat jelöli, akik szándékosan, vagy akaratlanul a témától teljesen eltérő, látszólag értelmetlen szöveget írnak be (a nyugati nyelvekben a „troll” szó használatos ilyen esetben).⁸⁹ Azt hihetnénk, hogy a szót csak fiúk használják, de kérdőívükből kiderül, hogy mindkét nem egyaránt használja.

2.2.4.7. スペ

Ez a szó komoly fejtörést okozott, mert több mint egy tucat szlengszótár átnézése után sem találtam meg az eredetét. Hosszas internetes kutatás után találtam egy „スペ” szleng szót, amit fórumokon használnak. A probléma az, hogy ezt a szót nem feltétlenül buta emberekre használják, hanem olyan, főként sportolókra, akik gyakran és könnyen megsérülnek.⁹⁰ A szó

⁸⁶ 米川明彦: 日本俗語大辞典. 東京堂出版, 2003. [くるくるぱー szócikk]

⁸⁷ もんじろう. <http://monjiro.net/dic/rank/34/20333/84>. (2012. március 26-i állapot)

⁸⁸ 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/17ti/chisyou.htm>. (2012. március 26-i állapot)

⁸⁹ ニコニコ大百科. <http://dic.nicovideo.jp/a/%E6%B1%A0%E6%B2%BC>. (2012. március 26-i állapot)

⁹⁰ 2ちゃんねるプロ野球板用語辞典. <http://tinyurl.com/c4pemvu>. (2012. március 27-i állapot)

eredete egy 1983-as játék címében lelhető fel („スペランカー” - Spelunker), mely játék főszereplője irreálisan könnyen megsérül.⁹¹ A játékosokat ez annyira frusztrálta, hogy még 30 évvel később is emlékeznek rá. Szórövidülés és névátvitel révén létre jött „スベ” szót ma is használják olyan emberekre, akik könnyen megsérülnek.⁹² Ezek alapján elképzelhetőnek tartom, hogy a szó jelentése módosult és mára már olyan jelentésárnyalattal rendelkezik, ami lehetővé teszi, hogy ebben a témában is megjelenjen. Az is lehetséges viszont, hogy ez egy másik szót takar, más eredettel, mely esetben a szleng peremszókincsébe kell sorolnom. A szót az adatközlő szerint főleg fiúk használják, ő maga pedig rendszeresen.

2.2.4.8. Egyéb szavak

いっちゃってる: A kifejezés jelentése „megőrül, meghibban”, az „行く” – „イカレる” szóból származik.⁹³ A Kódzsien definícióját figyelembe véve, azt hiszem nem tévedünk, ha úgy fordítjuk, hogy „elmege az esze.”⁹⁴ A kifejezést úgy tűnik inkább fiúk használják.

とんちんかん: Eredeti jelentése „inkonzisztens, az elvárttól eltérő.” Tai a következőket írja a szó eredetéről: „A kovácsműhelyben miközben a mester a fémet munkálta, a tanonc rossz ütemben ütött közbe, minek következtében a fém különös hangon csörrent meg, amit a „トンチンカン” hangutánzó szó őrzött meg. Innen ered az „inkonzisztens” és az „ostoba” jelentés.”⁹⁵ Így a szlengben ma az „abszurd, érthetetlen” emberre használatos a szó.⁹⁶

あんぼんたん: A szó jelentése megegyezik az „あほ” jelentésével. Kialakulására több elmélet létezik. Az egyik szerint az „阿呆” és a hasonló jelentésű „だらすけ” szavak első lépésben összeolvadtak („あほだら”), majd sorozatos morfémaát érintő változások után érték el a mai alakot. Másik elmélet szerint az „阿呆” szót „あつぽ”-nak is mondták, és mivel

⁹¹ Wikipedia. <http://tinyurl.com/yb8wfl>. (2012. március 27-i állapot)

⁹² Yahoo! 知恵袋. http://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1157386771. (2012. március 27-i állapot)

⁹³ 現代用語の基礎知識 2003. 自由国民社 2002. [いっちゃってる szócikk]

⁹⁴ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [いかれる szócikk]

⁹⁵ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [とんちんかん szócikk]

⁹⁶ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [とんちんかん szócikk]

a „だらすけ” egy fajta tradicionális kínai gyógyszer is, a hasonló „反魂丹(はんごんたん)” és a „萬金丹(まんきんたん)” gyógyszerek mintájára az „安本丹” alakot vette fel.⁹⁷

A szót többnyire lányok használják, és az adatközlő a szót aranyosnak, kedvesnek minősítette.

おたんこなす: Ennek a szónak is ugyanaz a jelentése mint az előzőnek. Voltaképpen gyalázkodásra, ócsárlásra való.⁹⁸ A szó eredetét illetően több elmélet is létezik. Az egyik szerint a szó az „おたんちん” szóból jött létre, melyet prostituáltak használtak az Edo korszakban az agresszív kuncsaftokra.⁹⁹ Másik szerint a „炭鉱の茄子” kifejezés lerövidülése („bánya padlizsán”), ami olyan eladhatatlan padlizsánt jelöl, mely a bányák környékén nőtt, ahol sok hamu beborította ezért értéktelen lett.¹⁰⁰

単細胞: A szó eredeti jelentése egysejtű, és hasonlósági névátvitel alapján (metafora) „együgyű ember” értelemben használatos a szlengben.¹⁰¹

底辺: Eredetileg a társadalom alapját adó alsó réteget jelöli.¹⁰² Semmilyen szleng szótárban nem találtam meg, de a „底辺の奴” (google-on több mint 8 millió találat) kifejezésből világosan kiderül, hogy az alsó társadalmi osztályhoz tartozó személyekkel szemben használt pejoratív kifejezés. Mivel itt, a „buta ember” kategóriájában jelent meg, ezért feltételezésem szerint az alsó osztályhoz gyakran társított alacsony iskolázottságból következő tudatlanság képe húzódik meg a kifejezés ilyen jellegű használata mögött.

低脳: A szó jelentése „csökkent értelmi képességű”, „értelmi fogyatékos”, de eredetileg „低能”-ként írták, ezt az új alakot csak nagyon kevés szótár tartalmazza még.¹⁰³ Eredetileg ez a

---

⁹⁷ 田井信之: *日本語の語源*. 角川書店, 1978. [あんぽんたん szócikk]

⁹⁸ 新村出: *広辞苑 第六版*. 岩波書店, 2008. [おたんこなす szócikk]

⁹⁹ おしえてねドットコム!. <http://homepage2.nifty.com/osiete/s612.htm>. (2013. március 27-i állapot)

¹⁰⁰ *日本語俗語辞典*. <http://zokugo-dict.com/05o/otankonasu.htm>. (2012. március 27-i állapot)

¹⁰¹ 松村明: *大辞林 第三版*. 三省堂, 2006. [単細胞 szócikk]

¹⁰² 松村明: *大辞泉*. 小学館, 1998. [底辺 szócikk]

¹⁰³ 小学館国語辞典編集部: *日本国語大辞典精選版*. 小学館, 2006. [低脳 szócikk]

szó is a „池沼”-nál említett konverziós hibából származik, de ma már szándékosan a második alakot használják a szlengben, hogy ezzel is egyértelműbben jelezzék a fogyatékoságot.¹⁰⁴

スイーツ: Olyan nőkre használják, akik kritika nélkül átveszik, amit magazinokban olvasnak, és ezeket az információkat terjesztik.¹⁰⁵ Eredetileg interneten használt szleng, melyet kezdetben olyan nőkre használtak, akik mindenféle édességre a női magazinokban látott angol „sweets” szót használták, pusztán azért, hogy ezzel mutassák, hogy ők követik a trendeket.¹⁰⁶

Számos olyan szó megjelent ebben a témában, ami már vagy korábban előkerült, vagy pedig nem igényel hosszas elemzést. Ilyenek például: „残念”, „ゴミ”, „カス” (már a második témában előkerültek), a „カクソ”¹⁰⁷, „DQN” és „ドキュン” (a harmadik témánál beszéltem róluk). Ezekon kívül szerepelt még a „使えない” (használatlan), 頭やばい (lásd első és második témánál) és az „頭沸いてる” (a hármas témában jött elő).

A „変な人” és a „変わってる人” jelentése a második témában tárgyalt „変人”-el azonos, tehát „dilis”, „különös”, „különc” embert jelentenek. Ezen kifejezések „buta emberre” történő alkalmazása számomra kissé nehezen értelmezhető, mert sem szótárakban, sem a mindennapi kommunikáció során nem talákoztam ilyen értelmű szóhasználattal, ezért úgy gondolom, hogy az adatközlő szűkebb környezetében használhatják őket, tehát valószínűleg nem részei a szleng központi szókincsének.

ズレてる人: Az ige „ずれる” jelentése „a helyes iránytól, a standardtól, a szabványostól eltérni”. A megszokottól eltérő gondolkodásmódra is használják.¹⁰⁸ A kifejezés tehát a szlengben „a megszokottól eltérő gondolkodású”, a józanész híján lévő emberre használatos.

---

¹⁰⁴ ニコニコ大百科. <http://dic.nicovideo.jp/a/%E4%BD%8E%E8%84%B3>. (2012. március 28-i állapot)

¹⁰⁵ 北原保雄: みんなで国語辞典2 あふれる新語. 大修館書店, 2009. 132 p.

¹⁰⁶ はてなキーワード: <http://tinyurl.com/224he2>. (2012. március 28-i állapot)

¹⁰⁷ „カス” és „クソ” („szemét”) szavak összetétele, jelentése könnyen kikövetkeztethető. Az alkotók sorrendjét felcserélve, „くそかす”-ként is gyakori. Ahogy sejthető, főleg fiúk használják.

¹⁰⁸ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [ずれる szócikk]

足りない人: A kifejezést olyan emberekre használják, akiknek az átlagnál kicsit lassabban jár az agyuk.¹⁰⁹ A szószerinti „elégtelen” ilyen értelmű használata a köznyelv része, amit az is bizonyít, hogy a Daidzsiszen 1998-as kiadásában is szerepel már ez a definíció. Ennek ellenére a diák, aki itt felírta szlengnek érzi.

2.2.5. OKOS EMBER

Ez a téma nem igazán hozta a diákokat lázba. Mind a produktivitási mutató (29), mind a kreativitási mutató (15) nagyon alacsonynak bizonyult. Az előbbi a „divatos” kategóriája mögött a második legalacsonyabb lett. Ráadásul jó néhány szónál az volt az érzésem, hogy csak azért írták be, hogy ne legyen a téma annyira foghíjas.

2.2.5.1. Fontosabb szavak

神: A kategória győztese a maga 6 „jelölésével”. Mindkét nem használja, és a többség szerint vicces, tréfás hangvétellű szó. Eredeti jelentését azt hiszem, hogy nem kell részleteznem. A szlengben jelentésbővülés után olyan embert jelöl, aki valamilyen területen utolérhetetlen szintet üt meg (= isteni szintet).¹¹⁰ Esetünkben az intelligencia, a tudás szintje az, ami kiemelkedő.

できる(人): A „できる” ilyen értelmű használata – tehát valamilyen területen, valamilyen képességben kiemelkedni, jónak lenni – számos szótárban megtalálható.¹¹¹ Egyik szótár sem említi meg, hogy ez a használat a szlengbe tartozna, szemben a „férfi és nő között szerelmi kapcsolat” jelentéssel, melyet valamennyi nagyobb szótár annak jelöl.¹¹² Ennek ellenére négyen is a diákszleng részeként említették meg a szó ezen jelentését, érzésre pedig „menőnek” tartották.

---

¹⁰⁹ 松村明: *大辞泉*. 小学館, 1998. [たりない szócikk]

¹¹⁰ *現代用語の基礎知識 2010*. 自由国民社 2009. [神 szócikk]

¹¹¹ 北原保雄: *明鏡国語辞典*. 大修館書店, 2002. [できる szócikk]

¹¹² 見坊豪紀, 金田一春彦, 柴田武, 金田一京助, 市川孝: *三省堂国語辞典 第6版*. 三省堂, 2007. [できる szócikk]

インテリ: A jelentése intelligens, és az „インテリゲンチャ” (orosz интеллигенция, Intelligentsia) szó lerövidülése, és nem az angol „インテリジェンス”-é (intelligence).¹¹³ Úgy gondolom, hogy az eredeti szó hosszú volta miatt a rövidebb változat nagyon hamar rögzült a köznyelvben, így ha még most vannak is páran, akik szlengnek tartják a szót, ez nem sokáig fog így maradni.

情強: A szlengben használatos „情強(じょうきょう)” nem egyezik meg a nagy szótárakban található „情強(じょうごわ)” szóval, melynek jelentése „makacs”.¹¹⁴ Az előző témánál említett „情弱” szóhoz hasonlóan, a „情強” is rövidítés, mégpedig a „情報強者” kifejezés lerövidülése, mely olyan embert jelöl, aki az információs társadalom adta lehetőségeket kihasználva nagy tudásra tett szert.¹¹⁵ Az utóbbi időben azonban az interneten már gúnyosan az ellenkező értelemben is használják, és ez esetben hasonló jelentése lesz, mint az előző részben bemutatott „スイーツ” szónak.¹¹⁶

点取り虫: A szó olyan diákot jelöl, aki állandóan csak azzal törődik, hogy jó jegyeket szerezzen a teszteken, tehát pejoratív értelemben használatos, mint a magyarban a „stréber” szó.¹¹⁷ Akármelyik átlagos egynyelvű szótárat néztem is, mindben benne volt, ezért ismételten meg kell kérdőjeleznem az említett szó szleng voltát, annál is inkább, mert az interneten több helyen idejét múlt kifejezésként (死語) szerepel,¹¹⁸ és helyette inkább a „ガリ勉” kifejezést használják.¹¹⁹

---

¹¹³ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [インテリ szócikk]

¹¹⁴ 小学館国語辞典編集部. 日本国語大辞典. 精選版, 小学館, 2006. [情強 szócikk]

¹¹⁵ ネット用語集 ネット王子. <http://netyougo.com/slang/5294.html>. (2012. március 30-i állapot)

¹¹⁶ 同人用語の基礎知識. http://www.paradisearmy.com/doujin/pasok_j_k.htm. (2012. március 30-i állapot)

¹¹⁷ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [点取り虫 szócikk]

¹¹⁸ 死語マニアックス. <http://www.interq.or.jp/classic/amedeo/sigo/bu/te.html>. (2012. március 30-i állapot)

¹¹⁹ Yahoo! 知恵袋. <http://tinyurl.com/crg4sd6>. (2012. március 30-i állapot)

ガリ勉: Ahogy az előbbiekben írtam, ez a kifejezés is a minden idejét tanulással töltő diákot jelenti, a „点取り虫” szinonimája.¹²⁰ A szó eredetét illetően a következő elméletet találtam. A „ガリ勉” szót eredetileg „我利勉”-ként írták,¹²¹ amiből látszik, hogy a „我利” és a „勉強” szavak összeolvadása, ahol az előbbi jelentése „saját érdek”, az utóbbié természetesen „tanulás”. Ezek alapján tehát a „我利勉” úgy is értelmezhető, hogy „csak saját érdekében tanulni”.¹²² A szót mindkét nem egyaránt használja.

頭(が)キレル: A kifejezést a Daidzsirin definíciója alapján olyan emberre használják, akinek gyorsan jár az esze.¹²³ A „キレル” ige kandzsival írva „切れる”, ebből kifolyólag szerintem magyarul legjobban a „vág az esze” kifejezéssel lehet visszaadni. Azonban a „切れる” szónak a szlengben van egy teljesen más használata is, éspedig ez a „dühbe gurul” jelentés.¹²⁴

△: Ez a jelzés az interneten használatos, főleg fórumokon. A jelentése „menő, jó”, a témánál maradván „okos, intelligens” ember neve után használják.¹²⁵ Eredete a következő: A japán háromszög, a „三角形” kiejtése első lépésben „さんかくけい”-ről „さんかっけい”-re módosult, majd tovább „さんかっけー”-re torzult, és innen már talán látszik a szerkezete: „さん+かっけー” azaz a nevek után használt „さん” végződés és a „かっけい”, azaz a „menő” szó.¹²⁶ Innen már csak egy lépés, az IME segítségével a „三角形”-ból a △-re való átváltás. Így a „△” emberek neve utáni használata már teljesen világos.

2.2.5.2. Egyéb szavak

A „かしこ” („okos ember”) és a „すご” („nagyszerű ember”) szavak a „かしこい” és a „すごい” melléknevekből jöttek létre, mint ahogyan első ránézésre is látszik, mégpedig

---

¹²⁰ 松村明: 大辞泉. 小学館, 1998. [ガリ勉 szócikk]

¹²¹ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [ガリ勉 szócikk]

¹²² Yahoo! 知恵袋. <http://tinyurl.com/clxxyeq>. (2012. március 30-i állapot)

¹²³ 松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006. [頭が切れる szócikk]

¹²⁴ 現代用語の基礎知識 2011. 自由国民社 2010. [キレル szócikk]

¹²⁵ ネット用語集 ネット王子. <http://netyougo.com/2ch/3521.html>. (2012. április 1-i állapot)

¹²⁶ 同人用語の基礎知識. http://paradisearmy.com/doujin/pasok_sankakukei.htm. (2012. április 1-i állapot)

úgy, hogy a melléknév „い” végződése levált. Ez a jelenség viszonylag gyakori, és mint korábban láttuk, fordítva is előfordul, tehát főnévhez „い” kapcsolódhat, mely így melléknevet képez. Egyébiránt a szlengben a melléknevek szófaja amúgy is elég képlékeny, nagyon gyakran határozó szóként funkcionál, például „すごい面白い”,¹²⁷ a standard nyelvben helyes „すごく面白い” helyett.

A „てんさい” szó, melyet hárman jegyeztek fel, és melynek köznyelvi jelentése a „zseni”, a szlengben egyszerűen csak az okos ember szinonimája.

A korábban sorolt szavakon kívül, előfordul még az „頭いい” kifejezés, melyhez nincs mit hozzáfűzni, ahogy a „やばい”-hoz sem, mely már több alkalommal megjelent más témáknál. A „紙” is már egy korábban említett jelenséget használ ki, tudniillik a fejezet elején tárgyalt „神” azonos homonima alapján használt „hibás” kandzsi konverzió eredménye.

A szavak közül előkerült egy olyan, a „バケモノ”, mely semmilyen szótárban nem található meg, és a Google kereső se talál rá olyan példát, ahol a témának megfelelő jelentésben használnák. Ezért megkérdeztem néhány anyanyelvi ismerőst, akik szerint a szó vagy elírás, és valójában a „バケモノ”-ra gondolt az adatközlő, melynek a szlengben van olyan használata, hogy „valamiben szörnyen jó”, vagy pedig a diák nem vette komolyan a kérdőívet, és csak poénból írta fel rá ezt a szót.

2.2.6. *DIVATOS EMBER, HELYZET, DOLOG*

Ez a téma is viszonylag rosszul szerepelt, ami a kreativitást illeti (11 különböző szó), bár a produktivitási mutató (47) már a középmezőnybe tartozik. Előzetesen úgy gondoltam, hogy jóval több szót fognak gyűjteni a diákok, mert egyrészt az órákon, melyekre jártam több volt a lány, ráadásul tőlük kaptam vissza a kérdőíveket jobb arányban, másfelől pedig a Japánban való tartózkodásom alatt az a személyes benyomás alakult ki bennem, hogy az egyetemisták nagyon sokat adnak a megjelenésükre, és naprakésznek tündek, ami a divatot illeti. Ehhez képest az összeírt szavak száma egy kissé csalódást okozott.

---

¹²⁷ 窪菌晴夫: *新語はこうして作られる*. 岩波書店, 2002, 17 p.

2.2.6.1. シャレオツ

A kategória abszolút győztese a maga 24 „jelölésével”. A diákok véleménye megoszlott abban, hogy főleg lányok használják-e, vagy pedig mindkét nem, de a többség végül ez utóbbi álláspontra helyezkedett. Ugyancsak a többség véleménye, hogy a szó inkább szellemes, mint bármi más. Egyvalaki szerint az eredete valamelyik dialektusban keresendő, de erről nem találtam máshol információt.

A jelentése „stílusos, sikkes, divatos”, és a szerkezetét tekintve, egy elmélet szerint az „おしゃれ” („divatos”) és az „おつ” („乙” – „kifinomult”) melléknevek összekapcsolódása.¹²⁸ Egy másik szerint pedig az „オツシャレー” szóból alakult ki a szótagok felcserélése után.¹²⁹

Hasonló jelentéssel bíró szónak tűnhet elsőre az „オサレ(一)” szó is, amit hárman írtak fel. Azonban különbség van a szavak között. Az „オサレ(一)” szót olyan emberekre használják, akik „otakuk”, tehát valamilyen hobbijuknak szentelik idejük nagy részét, így általában nem divatosak, ezért általában idegen tőlük a divatos öltözködés.¹³⁰ Sokszor használják nők más nőkkel szemben, akik „Visual kei” stílusú zenekarok rajongói („バンギャ”), így jellegzetes stílussal rendelkeznek. Ez esetben a szó még inkább gúnyos és negatív töltetű. Az egyik adatközlő odáig ment, hogy „bénának” (ださい) titulálja a szó által képviselt stílust.

2.2.6.2. オシャンティー

Jelentése teljesen azonos az előbbieken tárgyalt „シャレオツ”-val, tehát „divatos, stílusos” embert, ruhát, frizurát stb. jelöl.¹³¹ Kialakulását tekintve a legtöbb szleng szótár azt írja, hogy az „オシャレ” szó „divatos” formája.¹³² Konkrét etimológiáról nem írnak sehol, de olyan elméletek vannak, melyek szerint a szó úgy alakult ki, hogy az „オシャレ” szó

---

¹²⁸ 現代用語の基礎知識 2012. 自由国民社 2011. [シャレオツ szócikk]

¹²⁹ はてなキーワード: <http://tinyurl.com/d3rn5y2>. (2012. április 1-i állapot)

¹³⁰ 現代用語の基礎知識 2003. 自由国民社 2002. [オサレ szócikk]

¹³¹ Ibid. 2012. [オシャンティー szócikk]

¹³² はてなキーワード: <http://tinyurl.com/cgdyfc5>. (2012. április 1-i állapot)

lerövidült és hozzá kapcsolódott a „テイー” végződés, mely a szlengben nem példa nélküli, előfordul a „ジモテイー” szónál is.¹³³ Ez a „テイー” végződés az angol „-y” végződés mintájára került át. („地元”+”y”-> dzsimot(o) – y -> dzsimo – ti).¹³⁴ Az „y” végződés az angolban melléknevet képez, jelentése valamilyen „minőségű”, „állapotú”.¹³⁵

A szót az úgynevezett „ゆとり語” részének tartják,¹³⁶ ami a fiatalok által használt nyelvezet, melyről Kamei a következőket írja:

„Az elnevezést a lazább oktatásban részesülő, úgynevezett „elkényelmesedett generáció” (ゆとり世代) által az interneten használt nyelvezetre használják. A gyakorlatban ennek jellegzetességei közé tartozik például a korábbiakban nem használt karakterkombinációk alkalmazása, mint például a meglepettséget kifejező „あゝ ~”, a szokatlan írásmódok, mint például az „ありがとう” (kis kezdő hiragana, azaz „捨仮名”). Továbbá hallás alapján lejegyzett szavak használata, mint például „まじ” helyett „まち”, „ちず” helyett „ちづ”, „言った” helyett „ゆった”, a rengeteg grafikus karakter alkalmazása (például: ♪、★), vagy az olyan rövidítések, mint a „~し” (felszólító mód „~しなさい” értelemben) és a „ないわ~” (ありえない – „ilyen nincs” értelemben).”¹³⁷

2.2.6.3. ハイカラ

Jelentése stílusos, izléses, elegáns.¹³⁸ A szó eredetileg az angol „high collar” (magas gallér) szó átvétele, és a Meidzsi korszakban a nyugati divaton alapuló, modern stílust jelentette. (A nyugatról visszatérő japánok fehér galléros ingje után) Tai Nobujuki etimológia szótára szerint a szó ma már nincs használatban, mert a globalizáció révén a divat nemzetközivé vált.¹³⁹ De én úgy gondolom, hogy csak ez a nyugati konnotáció az, ami

¹³³ ネット用語集 ネット王子. <http://netyougo.com/yg/1068.html>. (2012. április 1-i állapot)

¹³⁴ 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/12si/jimotthi.htm>. (2012. április 1-i állapot)

¹³⁵ PERSEAL J, HANKS P: *New Oxford Dictionary of English*. Oxford University Press, 2001. [-y szócikk]

¹³⁶ 日本語俗語辞典. <http://zokugo-dict.com/05o/oshantee.htm>. (2012. április 1-i állapot)

¹³⁷ 亀井肇: 亀井肇の新語探検. <http://tinyurl.com/dxunap5>. (2012. április 1-i állapot)

¹³⁸ 山田忠雄, 酒井憲二, 倉持保男, 柴田武, 山田明雄: *新明解国語辞典 第5版*. 三省堂, 1997. [ハイカラ szócikk]

¹³⁹ 田井信之: *日本語の語源*. 角川書店, 1978. [ハイカラ szócikk]

idejétmúlttá vált és a szót általános értelemben még ma is használják, amit alátámaszt, hogy a szó, igaz csak két diák által, de felkerült a listára.

2.2.6.4. イケてる

Ez a szó az „イケメン” kapcsán már a második témánál előkerült, és ahogy ott is írtam, a jelentése „menő, jó megjelenésű”. A szót meglehetősen sokan, öten írták fel, de a többség már csak alig, vagy egyáltalán nem használja, tehát ez alapján úgy tűnik, hogy a szó kezd kikerülni az általános szlengből.

A „vonzó, elbűvölő” jelentésű „いかす/いかしている” szlengszókból jött lére hangalaki változás után, amely pedig az „行く” igéből alakult ki.¹⁴⁰

Eredetileg a Kanszai régióban, az oszakai nyelvjárásban használták, de az 1996-ban induló népszerű tévés műsor, a „めっちゃ×2 イケてるッ!” az egész országban népszerűvé tette. A műsorban viszont főként viccekkel kapcsolatban használták (tehát például, ha egy poén „menő” volt), így a szó jelentése kibővült.¹⁴¹

2.2.6.5. Egyéb szavak

ちゃらい: Ez a szó már a második témánál, a taszító ember témájánál megjelent „hivalkodó, olcsó hatást keltő” értelemben. Itt viszont talán pozitív értelemben használva „feltűnést keltő” értelemben lehet felfogni. Azonban ennek ellentmond, hogy becsmérő (軽蔑的) stílusminősítéssel látták el.

A „ちゃらい” szóból származó „チャラ男” is kapott két említést, mely jelentéséhez azt hiszem nem kell sok kommentárt fűzni, olyan férfiakat jelöl, akik feltűnő, hivalkodó ruhákban járnak és sok kiegészítőt viselnek.¹⁴²

女子力: Ez a szó meglehetősen képlékeny és nehezen megfogható. A Daidzsirin szerint, azt a női tulajdonságot jelöli, mely arra ösztönzi a lányokat, hogy szépek legyenek, de nem csak

---

¹⁴⁰ Ibid. [イケてる szócikk]

¹⁴¹ 日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/02i/iketeru.htm>. (2012. április 2-i állapot)

¹⁴² 現代用語の基礎知識 2006. 自由国民社 2005. [チャラ男 szócikk]

fizikai szépségre törekvés, tehát nem csak a szépítkezés (a smink, a diéta, a divat), hanem a belső szépség, sőt a szerelemben és a karrierben való sikeresség igénye is ide tartozik.¹⁴³

Az NHK „ザ・女子力” című programjában úgy definiálják, mint az a tulajdonság, mellyel olyan nők rendelkeznek, akik más nők szerint irigylésre méltó életmódot folytatnak.¹⁴⁴ Ez a definíció már nyilvánvalóan lényegesen tágabb, mint a Daidzsiriné. Olyan értelmezés is van, mely egyszerűen csak a nőiességet értik alatta.¹⁴⁵

Az adatközlő szerint mindkét nem használja, ami egy kicsit ellentmond annak, hogy minden forrás szerint a női magazinok nyelvhasználatához tartozik.¹⁴⁶

カワユス: Jelentése megegyezik a „かわいい” szó jelentésével.¹⁴⁷ Kialakulása több lépésben történt:

A „かわいい” szó eredetileg „かわゆい” alakban volt használatban,¹⁴⁸ melyhez a szleng visszatért, majd ehhez kapcsolódott a „つす” végződés, ami tulajdonképpen nem más mint a „です” lerövidülése. Utolsó lépésben az előbbieket során kapott „かわゆいっす” lerövidült „かわゆす”-re.¹⁴⁹ A szónak az interneten különböző fokozatai alakultak ki: メガカワユス, ギザ (ギガ) カワユス, テラカワユス stb.¹⁵⁰ Ezen előtagok a metrikus rendszer „mega” (10⁶), „giga” (10⁹), „tera” (10¹²) prefixumai. Elterjedését nagyban elősegítette Nakagava Soko énekesnő és tévés személyiség, aki nagy előszeretettel használta minden adandó alkalommal.¹⁵¹

---

¹⁴³ 松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006. [女子力 szócikk]

¹⁴⁴ 現代用語の基礎知識 2010. 自由国民社 2009. [女子力 szócikk]

¹⁴⁵ 北原保雄: みんなで国語辞典 2 あふれる新語. 大修館書店, 2009. 202 p.

¹⁴⁶ はてなキーワード: <http://tinyurl.com/5msprw>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁴⁷ もんじろう. <http://monjiro.net/dic/recent/34/149295/0>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁴⁸ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [かわいい szócikk]

¹⁴⁹ 亀井肇: 亀井肇の新語探検. <http://tinyurl.com/58xxbo>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁵⁰ 現代用語の基礎知識 2009. 自由国民社 2008. [カワユス szócikk]

¹⁵¹ はてなキーワード: <http://tinyurl.com/c9onem2>. (2012. április 3-i állapot)

A témában előfordult még a ”かわいい” és a 風流(である) kifejezések, melyek a köznyelvben is mindennaposak, így nem szeretnék rájuk hosszabban kitérni. Csak annyit említenék meg, hogy előbbit a lányok, utóbbit inkább a fiúk használják.

2.2.7. JÓ DOLOG, HELYZET

Ez a téma minden szempontból a középmezőnyben foglal helyet, mind a produktivitást (57), mint a kreativitást (28) tekintve. Mindenestre, az figyelemre méltó, hogy mennyivel rosszabbul teljesített a „rossz dolog, helyzet” témánál, mellyel a következő fejezetben fogok foglalkozni.

A téma abszolút győztese a már korábban több alkalommal előforduló やばい (15 jelölés), melyről itt csak annyit jegyeznek meg, hogy a szó összes előfordulása közül itt kapta a legtöbb szavazatot és a diákok akik megemlítették, szinte kivétel nélkül rendszeresen használják, tehát megállapítható, hogy a szó ezen jelentése az, mely a szleng központi részét képezi és várhatóan ennek van a legnagyobb esélye rá, hogy a köznyelv részeként megragadjon.

Számos további korábban tárgyalt szó köszön ebben a fejezetben vissza, úgy mint a ”神”, a „キテる”, az „いかす”, az „イケてる”, vagy a „激アツ”. Ezekre itt nem akarok több figyelmet fordítani. Ugyancsak kár a szót vesztegetni ezeknek a különböző variánsaira, leszármaztatott szavaira, melyek jelentése és eredete könnyen kikövetkeztethető, mint például a ”女子力たかい”, az „アツい”, vagy a „マジ神”. A továbbiakban vizsgáljuk meg, milyen szavak jelentek meg a témában, melyek korábban nem fordultak még elő.

2.2.7.1. Fontosabb szavak

ラッキー: A szó az angol „lucky” szó átvétele, jelentése „szerencés.”¹⁵² Hosszú „szünet” után ismét egy angol jövevényszó. Számomra meglepetés volt az angol jövevényszavak kis száma a diákszlengben, legalábbis, ami a kérdőívemre adott válaszokat illeti. Lényegesen többre számítottam. A 7. témánál járunk és ez még csak a negyedik (az eddigiek: ハンサム – handsome, チェンジ – change, ビッチ – bitch).

---

¹⁵² 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [ラッキー szócikk]

アゲ, あげぽよ: Az „アゲ” előtag már érintőlegesen előkerült az ”アゲ男” szónál a legelső témánál. Ott akkor azt írtam, hogy olyan emberre használatos, aki a partnerének jó szerencsét hoz. Most kicsit jobban megvizsgálva a szót megállapítható, hogy az „アゲアゲ”, ugyancsak szleng szó, rövidülése, mely „emelkedett, vidám hangulatot” jelent.¹⁵³ Ebből képzett szó az „あげぽよ”, melynek jelentése lényegében teljesen ugyanaz.¹⁵⁴ Kamei szerint főleg középiskolás és egyetemista lányok használják, amit az én adatgyűjtésem is alátámaszt. A „ぽよ” szuffixumnak nincs önálló jelentése, funkciója csak annyi, hogy a szó „aranyosabbnak” hasson.¹⁵⁵ Az utótag használatára további példa még a „さげぽよ”, vagy a „やばぽよ”.

Ugyancsak ide tartozik még az „あがる” és a „高まる”, melyek jelentése a korábbiakhoz teljesen analóg módon közelíthető meg. (テンションがあがる, テンションが高まる)

ホルホル: Internetes fórumokon használt szó, büszke, elégedett állapotot fejez ki. Ha mással szemben használják, akkor enyhe gúnyt fejez ki.¹⁵⁶ Ahogy ránézésre már látszik, ez egy hangutánzó szó, mégpedig krákogás hangját hivatott felidézni. Ami viszont nem látszik, hogy a koreaiból került át (헝헝), és eredetileg koreaiak kifigurázására használták a 2chanhoz hasonló fórumokon.¹⁵⁷ Ahogy ezekből sejthető, főleg fiúk használják.

2.2.7.2. Egyéb szavak

リア充: A kifejezés a „リアルな生活が充実していること” lerövidülése.¹⁵⁸ Tehát a „valós” életével elégedett emberekre használják. A „valós” a virtuális ellentétéként jelenik itt meg, tehát az internettel, vagy az adott személy hobbijának világával ellentétben a háromdimenziós

---

¹⁵³ 現代用語の基礎知識 2012. 自由国民社 2011. [アゲアゲ szócikk]

¹⁵⁴ 日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/01a/agepoyo.htm>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁵⁵ 亀井肇: 亀井肇の新語探検. <http://tinyurl.com/bmx4qsf>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁵⁶ ネット用語集 ネット王子. <http://netyougo.com/2ch/3827.html>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁵⁷ はてなキーワード. <http://tinyurl.com/dab9bg>. (2012. április 3-i állapot)

¹⁵⁸ 現代用語の基礎知識 2011. 自由国民社 2009. [リア充 szócikk]

világot jelöli.¹⁵⁹ Eredetileg az interneten rengeteg időt töltő fórumozók használták a szót ironikus értelemben saját magukkal szemben.¹⁶⁰

はまる: Jelentése valamiben elmerülni, valamibe belemélyedni.¹⁶¹ Eredeti jelentése beleesni, belesétálni (pl. csapdába - „罠にはまる”), beleragadni (pl. sárba, iszapba - „ぬかるみにはまる”).¹⁶² Főként negatív helyzetre, körülményre, állapotra használták, de a diákszlengben általában valamilyen hobbival, időtöltéssel kapcsolatban fordul elő.¹⁶³ Például: „プレステにはまる” - „elmerül a playstationözésben”, „ジャズにはまる” - „bolondulni a jazzért”

A szót mindkét nem használja és se pozitív, se negatív érzelmi töltést nem hordoz az adatközlő szerint.

パネエ: Jelentése „nagyon, nagy mértékben, szörnyen”. A „中途半端ではない” kifejezésből származik.¹⁶⁴ Először a „半端ではない” szleng kifejezés alakult ki, melynek jelentése azonos. Következő lépésben „半端ない” jött létre, majd a „ない”-t a keményebb hangzású „ねえ” váltotta fel. Végül pedig a „半端” rövidült le „端”-ra (szócsonkolás).¹⁶⁵ Melléknéven kívül, „くらい”-al együtt határozószóként is használatos. Például „パネエくらい激しい恋”¹⁶⁶

GJ: Első ránézésre a már korábban említett KY 語 egy kifejezésének tűnik, de ez a mozaikszó nem japán kifejezés latin betűs átírásból képzett betűszó, hanem az angol „good job”

---

¹⁵⁹ 日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/40ri/raajyu.htm>. (2012. április 4-i állapot)

¹⁶⁰ ニコニコ大百科. <http://tinyurl.com/d3vdfxf>. (2012. április 4-i állapot)

¹⁶¹ 暮らしの年表流行語100年. 講談社 2011, 195 p.

¹⁶² 日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/26ha/hamaru.htm>. (2012. április 4-i állapot)

¹⁶³ 同人用語の基礎知識. <http://www.paradisearmy.com/doujin/pasok6z.htm>. (2012. április 4-i állapot)

¹⁶⁴ 現代用語の基礎知識 2009. 自由国民社 2008. [パネエ szócikk]

¹⁶⁵ 日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/26ha/panee.htm>. (2012. április 4-i állapot)

¹⁶⁶ はてなキーワード. <http://tinyurl.com/6qktaq>. (2012. április 4-i állapot)

átvétele.¹⁶⁷ Jelentése megegyezik az angol eredetivel, ugyanúgy átvitt értelemben is használatos, tehát nem csak „munkára” értendő.

勝ちゲー: Ezt a kifejezést nem sikerült egyetlen szótárban sem megtalálni, így anyanyelvűek segítségét vettem igénybe, hogy megtudjam a jelentését és az eredetét. Az világos volt, hogy a számítógépes játékoknál kell a szó eredetét keresni (a „ゲー” egyből látszik, hogy a „ゲーム” rövidítése). A kifejezés kezdetben olyan játékokra volt használatos, amelyben könnyű győzni. A mai, szélesebb körben elterjedt használat szerint olyan körülményt fejez ki, mely rendkívül előnyös, melyben nem lehet veszteni. Olyan helyzet, amiből nem lehet rosszul kijönni. Használati példa: „試験の問題を手に入れた。これで勝ちゲーだ！” (fordítás: „Megszereztem a vizsga kérdéseit. Nyert ügyünk van!”)

キレッキレ: Előzőhöz hasonlóan ez a szó sincs benne egyetlen általam birtokolt szótárban sem, így itt is csak anyanyelvű ismerősök véleményére tudok támaszkodni. Úgy tűnik vagy mozgásra („あのダンサーのダンス見てみろよ。きれっきれだな” – „Nézd annak a táncosnak a mozgását! Milyen fürge.”), vagy észjárásra használják leggyakrabban („僕の頭は今日きれっきれだ” – „Ma valahogy jól fog az agyam.”). A „キレがある” kifejezésnek nyomatékosabb szleng változata.

A témában még a következő szavak kaptak 1-1 említést:

クオリティー高い: „jó minőségű”. A クオリティー egy angol jövevényszó („quality”).

浮く: A szó jelentése a szlengben „vidámnak, derűsnek lenni.”¹⁶⁸

最高たね: „legnagyobb poén, sztori”¹⁶⁹ Gyakran használatos a „ネタ”, ami a „たね” szó hátulról olvasva. A szavak visszafelé olvasása eredetileg a jakuzák tolvajnyelvében volt megfigyelhető, például „すか” (かす), vagy a „でか” (かくそで -> でそかく -> でか).¹⁷⁰

---

¹⁶⁷ 現代用語の基礎知識 2007. 自由国民社 2006. [GJ szócikk]

¹⁶⁸ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [浮く szócikk]

¹⁶⁹ 松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006. [たね szócikk]

よさげ: „jónak tűnő.” A diákok nyelvezetében a 2000-es évek elején terjedt el igazán.¹⁷¹ A „よい” melléknévnek a főnévi tövéhez (よさ) kapcsolódik a „げ” (気) szuffixum.¹⁷²

2.2.8. ROSSZ DOLOG, HELYZET

Minden szempontból ez volt a legnépszerűbb téma. A diákok a legnagyobb számú különböző szót itt írták fel (összesen 48-at), és a legnagyobb volt a produktivitás is, tehát a legtöbb diákot ez a téma mozgatta meg (a produktivitási mutató 80 volt).

Érdekes megfigyelni, hogy a negatív témák mindig jobban szerepelnek, mint a pozitívak. A taszító ember témája kreativitásban (bár produktivitásban nem) megelőzi a vonzó ember témáját, a buta ember témája mindkét mutatóban megelőzi az okosét, és mint ahogy azt az előbb is írtam, a rossz helyzetet leíró téma lett a legnépszerűbb. Ha elfogadjuk Kubozono azon véleményét, hogy az új szavak létrejötte, de legalábbis a rövidebb alakok kialakulása mögött az a törekvés áll, hogy a gyakran használt szavak használata kisebb energiaráfordítással járjon,¹⁷³ akkor elgondolkodtató, hogy a diákok nyelvezetében miért vannak a negatív értelmű szavak, kifejezések többségben.

Mint írtam, ez volt a legtermékenyebb téma, de ez nem jelenti azt, hogy ne fordultak volna itt is elő olyan szavak, melyek már korábbi fejezetekben megjelentek. Olyanok is előfordultak, melyek értelmezése nem igényel különösebb magyarázatot. Előbbiek közé tartozik a téma „győztese” is, a „やばい”, mely 13 említéssel végzett az élen, és már sok alkalommal előfordult. A túlnyomó többség rendszeresen használja, és semlegesnek ítéli meg.

A „さげ” és a „さげぼよ” szavak (mindkettő jelentése „rossz hangulat, helyzet”) már érintőlegesen előkerültek az „あげぼよ” szónál az előző fejezetben. A „ぼよ” szuffixum, mint ahogy már ott is írtam, viszonylag rendszeresen megjelenik szleng szavakban. Az eddigi példákat ki kell egészíteni a „なえぼよ” szóval, mely jelentése „komor, bús” hangulat. A szó

---

¹⁷⁰ 窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002, 45 p.

¹⁷¹ 現代用語の基礎知識 2003. 自由国民社 2002. [よさげ szócikk]

¹⁷² 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [よさげ szócikk]

¹⁷³ 窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002, 88 p.

töve a „なえる” (jelentése ugyanaz „búsulni”),¹⁷⁴ ami önmagában is megjelent a kérdőívre adott válaszokban.

A korábban is előforduló szavak közül viszonylag sok szavazatot kapott az 終わって
る és társai (オワットル, おわた, おわた), és bár előzőleg azt írtam, hogy főleg férfiak
használják az adatközlő szerint, itt már megjelent néhány olyan vélemény is, mely szerint
mindkét nem használja.

A továbbiakban nézzük az érdekesebb szavakat.

2.2.8.1. Fontosabb szavak

へぼい: A „へぼ” főnév már az Edo korszak végének szótáraiban is megtalálható mint a „平
凡” („középszerű”) rövidítése,¹⁷⁵ nem összekeverendő a Tóhoku nyelvjárásokban fellelhető „
へぼ”-val, mely bárányhimlőt jelent.¹⁷⁶ A belőle képzett szleng melléknév már jelentésbeli
módosuláson is átment, „béna, vacak” értelemben használják.¹⁷⁷

チョベリバ: Hosszú idő után ismét egy angol szóátvétel. A szó a „超 very bad” kifejezés
lerövidülése, főleg tinédzser lányok körében népszerű.¹⁷⁸ Ellentéte a „チョベリグ” (超 very
good).

死ねー: Ez a szó minden bizonnyal a magyar „dögölj meg!” szlenggel azonos jelentésű.
Érdekes módon mindkét nem egyformán gyakran használja. A témában rengeteg változata
előfordult: 死んだ, 死んでる, 死ねる, しんでいな.

マジウンコ: A szót alkotó „マジ” a „マジメ” rövidülése, de a jelentése már kissé
eltávolodott az eredeti szótól, ma már főleg „nagyon, igazán” jelentésben használják.¹⁷⁹ Az „

---

¹⁷⁴ 現代用語の基礎知識 2006. 自由国民社 2005. [なえる szócikk]

¹⁷⁵ 語源由来辞典. <http://gogen-allguide.com/he/hebo.html>. (2012. április 6-i állapot)

¹⁷⁶ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [へぼ(方言) szócikk]

¹⁷⁷ Ibid. [へぼい szócikk]

¹⁷⁸ 現代用語の基礎知識 1996. 自由国民社 1995. [チョベリバ szócikk]

¹⁷⁹ 現代用語の基礎知識 2009. 自由国民社 2008. [まじ/まち szócikk]

ウンコ” szó a rossz helyzet, körülmény metaforája lesz (eredetileg „kaki” - gyereknyelv), és a „マジ” előtag ennek a helyzetnek fokozása (voltaképpen prefixumnak is tekinthető, számos egyéb példát is lehet találni a használatára, például „マジギレ”, „マジこわい”, „マジやばい” stb.).

イミフ: Az „意味不明” kifejezés rövidítése, mely önmagában is népszerű a diákszlengben, jelentése „érthetetlen, felfoghatatlan”.¹⁸⁰

やむ(病む): A szlengben a megszokottól eltérő értelemben használják (eredeti jelentése megbetegszik). A diákok főleg „rossz kedve lesz, lehangolódik” értelemben használják.¹⁸¹ Például: „嫌なことがありすぎて病む” (Túl sok rossz dolog történt, le vagyok törve.)

鬱: A szó jelentése depresszió és a szlengben gyakran használatos, különösen a belőle képzett ige, „ウツる” formájában.¹⁸²

つんだ: A sógi játékban használatos sakk-matt kifejezésből (詰む) került át a szlengbe, jelentése megmaradt: „menthetetlen helyzetet” jelöl (jelentésbővülés).¹⁸³

2.2.8.2. Egyéb szavak

死亡フラグ: Eredetileg az internetes szleng része volt, és onnan terjedt tovább. Játékok, filmek olyan szereplőire használják, akiknek valamilyen kijelentése, vagy cselekedete előrevetíti a halálukat.¹⁸⁴ A szó második eleme, a „フラグ” minden bizonnyal az angol „flag” szó átírata, melynek jelentése az informatikában „jelzés”.

---

¹⁸⁰ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語。大修館書店, 2006. [いみふめい szócikk]

¹⁸¹ Ibid. [やむ szócikk]

¹⁸² ネット用語集 ネット王子. <http://netyougo.com/2ch/547.html>. (2012. április 7-i állapot)

¹⁸³ はてなキーワード. <http://tinyurl.com/cvqg3ao>. (2012. április 7-i állapot)

¹⁸⁴ ニコニコ大百科. <http://tinyurl.com/mcwlbo>. (2012. április 7-i állapot)

ドン引き：Olyan szituáció leírására használatos, amikor valaki cselekedetével, vagy kijelentésével megbotránkoztatja a körülötte levőket. Például: „彼のギャグに、私たち全員がドン引きしてしまった”¹⁸⁵ (A magyar szlengben talán az „égő, gázos” kifejezések lehetnek hasonlatosak)

A „ドン” prefixum funkciója a fokozás, hasonlóan a rövidebb „ド” előtaghoz.¹⁸⁶ Előbbire példa ドンじり, ドンぞこ, utóbbira どえらい, ど S („S” az angol sadistic rövidítése) stb.

あかん: A Kanszai régió tájszólásainak egyik alapszava, jelentése „rossz”, „kizárt”. Eredete a „埒(らち)が明かぬ”, ami lerövidült.¹⁸⁷ Az adatközlő szerint főként fiúk használják, ami meglepő, mert én magam is számtalanszor hallottam ezt a szót lányok szájából elhangzani.

いづい (いずい): Mijagi prefektúra, és azon belül is főként a szendáji nyelvjárás szava. Jelentése bosszantó, dühítő.¹⁸⁸

ミスってる: A „ミス”-ből (angol jövevény szó „miss”) képzett ige, jelentése „elhibázott”.¹⁸⁹ Érdekes megfigyelni, hogy godan igeként ragozódik. Ugyanerre példa a témában egy másik szó, a „カスってる”. Az alapszó, a „カス”, melyből az ige képződött, már több alkalommal előfordult.

だるい/だりい: Két jelentése használatos a szlengben: Egyik egy olyan állapotot fejez ki, mely fárasztó, unalmas, vagy éppen fáradt, nyomott (怠い). A másik pedig olyan személyt, aki lassú, tompa (ダルイ, az angol dull szó átvétele, majd abból melléknevet képezve).¹⁹⁰

---

¹⁸⁵ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [ドン引き szócikk]

¹⁸⁶ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [どん szócikk]

¹⁸⁷ 北原保雄: 明鏡国語辞典. 大修館書店, 2002. [あかん szócikk]

¹⁸⁸ 宮城の方言：仙台弁メモ (名取市近辺版). <http://tinyurl.com/cjbsdy6>. (2012. április 7-i állapot)

¹⁸⁹ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [ミスる szócikk]

¹⁹⁰ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [だるい szócikk]

ハブられる: Általános jelentése a szlengben a „baráti körből kikerülni”.¹⁹¹ A szó alapja, a „ハブる” eredetéről több álláspont van: egyik szerint a ”村八分” szóból alakult ki (むらはちぶにする-> はちぶにする-> はぶにする), egy másik szerint pedig a „ハブ” (波布・飯匙情) Okinaván található mérges kígyó nevéből származik („úgy elkerülni, mint a habu mérgeskígyót”).¹⁹²

おにちく: Internetes szleng, a „鬼畜” (きちく) szó szándékosan elhibázott olvasata, mely jelenség, mint korábban említettem az interneten nagyon gyakori. Jelentése változatlan: „brutális, durva, faragatlan ember”.¹⁹³

だめぼ: Jelentése „ダメっぽい” (esélytelen, lehetetlen). Eredetileg internetes szleng része volt „もうだめぼ” alakban, melynek eredete egy 2ch fórumon tevékenykedő felhasználó letartóztatására vezethető vissza. Az illető feltehetően sietségből elhibázva írta be ezt a sort, amikor a rendőrség rátörte az ajtót.¹⁹⁴

2.2.9. PÉNZ

A pénz úgy látszik nem tekinthető központi témának a Tóhoku Egyetem diákjainak körében. Kreativitást tekintve még csak sikerült elkerülnie az utolsó helyet (16), a produktivásban azonban holt versenyben az utolsó helyen végzett az „okos ember” témájával (29). Nézzük mely szavak szerepeltek a kérdőíveken.

A legnépszerűbb megnevezési formák a bankjegyeken található hírességek neveinek lerövidítéséből származtak. A legtöbb említést a tízezer jenesen található Fukuzava Jukicsi nevéből származó elnevezések kapták: hatan említették a „諭吉”-t, melyet mindkét nem előszeretettel használ, és felkerült a listára a „諭吉さん” is. „野口” (az ezer jenes) és „一葉” (az ötezer jenes) is kapott 1-1 jelölést.

---

¹⁹¹ Ibid. [ハブる szócikk]

¹⁹² 現代用語の基礎知識 1996. 自由国民社 1995. [はぶる szócikk]

¹⁹³ ネット用語集 ネット王子. <http://tinyurl.com/bras6og>. (2012. április 8-i állapot)

¹⁹⁴ はてなキーワード. <http://tinyurl.com/bs7ntxo>. (2012. április 8-i állapot)

Érdekes, hogy sok pénzzel kapcsolatos szlenget a diákok vulgárisnak találtak. Például a készpénz jelentéssel bíró „現生” (げんなま),¹⁹⁵ a „セレブ”, mely immár nem a médiákban megjelenő hírességeket jelöli, hanem gazdag emberekre használt pejoratív megnevezés.¹⁹⁶ Ugyancsak ide sorolható a „カネ” és a „ゼニ”, melyeket valamiért hatan is szlengnek tartottak. Angol eredetű jövevényszavak is előkerültek: a „まにー”, a „マネー” (mindkettő a „money” szóból), a „リッチ” (a „rich” szóból), és a már korábban említett „セレブ” (celebrity, de jelentésmódosuláson ment keresztül).

Két olyan szó is bekerült a listába, mely nem a standard nyelv része. Ezek voltak a „ジエンコ (akitai nyelvjárás szava a pénzre)”¹⁹⁷ és a „ぜぜこ” (az oszakai dialektus szava a pénzre).¹⁹⁸

Érdekes szó még a „ねーかー”. Ha jobban megnézzük a „かね” szó első és utolsó morájának felcserélése. Ez az úgynevezett „ズージャー語” nyelvezet, mely a jazz zenészek szójátékairól kapta a nevét. Ezek általában úgy jöttek létre, hogy a szó utolsó két morája és első két morája helyet cserél (például 抜群->ぐんばつ), és amennyiben nincs meg a két mora valamelyik helyen, akkor a hosszító jellel (ちょうおん) egészítik ki azt.¹⁹⁹

Megjelent még többek között a „ぴん札” („ropogós, friss bankjegy”),²⁰⁰ az „お札” és a „ふところ” (az a pénz, melyet a tradicionális japán ruhák belsejében kialakított zsebekben tartottak).²⁰¹

---

¹⁹⁵ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [げんなま szócikk]

¹⁹⁶ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [セレブ szócikk]

¹⁹⁷ Wikipedia: <http://tinyurl.com/cdl3mns>. [秋田弁の文法 szócikk], (2012. április 8-i állapot)

¹⁹⁸ 全国大阪弁普及協会. <http://tinyurl.com/7udq6rd>. (2012. április 8-i állapot)

¹⁹⁹ 窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002, 46-47 p.

²⁰⁰ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [ぴんさつ szócikk]

²⁰¹ 北原保雄: 明鏡国語辞典. 大修館書店, 2002. [ふところ szócikk]

2.2.10. KÖSZÖNÉS

Az eredményeket tekintve a köszönés egy kulcsfontosságú téma a diákok életében és nyelvhasználatában. A szavak változatosságában (42 különböző kifejezés) csak a rossz helyzetet leíró téma tudta megelőzni. Produktivitásban is csak éppen, hogy lecsúszott a dobogóról (63 alkalommal írtak a témában, amivel a 4. helyen áll).

2.2.10.1. おはよう

A leggyakrabban említett szó, melyet külön kell választani a köznyelvben használt változatától. Eredetét tekintve az „お早く〇〇” kifejezés lerövidült „お早く”-ra,, majd egy hangalaki változáson ment át. Eredetileg az a személy mondta, aki később érkezett az adott helyre.²⁰² A köznyelvben reggel használatos, ezzel szemben a diák szlengben napszaktól függetlenül használják, ha aznap első alkalommal találkoznak.²⁰³

Különböző variánsai is előkerültek, mint például az „おはー”, az „おっはー”, vagy az „おはようなぎ”. Az おはよう és az おはー a diákok szerint semleges, míg az おっはー szellemes, az おはようなぎ pedig aranyos stílusértékkel bír. Ezek alapján érdekes, hogy csak az おっはー szóról mondták, hogy lányok használják gyakrabban, a többi mind a két nem szókincsében előfordul. Ez talán annak tudható be, hogy az おっはー szót a lányok körében nagy népszerűségnek örvendő SMAP énekes, Katori Singo rendszeresen használta a „サタ★スマ” című Fuji TV műsorban.²⁰⁴

Összesen ez a 4 szó 16 alkalommal szerepelt a kitöltött kérdőíveken.

2.2.10.2. 押忍(おす)

Eredetileg sport klubokban (főleg karate, kendó, dzsúdó) használták főleg fiúk, amikor rangidős tagokkal találkoztak.²⁰⁵ Kialakulásáról azt tartják, hogy az „おはようございます” rövidült le több lépésben, mire elérte a mai formáját (おはようございます -> おはよっす -

²⁰² 学研辞典編集部: <目からウロコの> 日本語「語源」辞典. 学習研究社, 2004. [おはよう szócikk]

²⁰³ 現代用語の基礎知識 2006. 自由国民社 2005. [おはよう szócikk]

²⁰⁴ Ibid. [おっはー szócikk]

²⁰⁵ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [おす szócikk]

>おす).²⁰⁶ Az „押忍” kandzsi karakterek hozzárendelése hangérték alapján történt (atedzsi), de egyes vélemények szerint az „押して忍ぶ” (自我を抑え我慢する, „az egót visszaszorítani és túrni”) jelentésből fakadóan választották hozzá.²⁰⁷

A kérdőív tanúsága szerint már lányok is használják a kifejezést, és az „おっす” variánson kívül az „おーす” is használatos. Volt néhány egészen eltorzult alak is:

うっす, うーっす, トウーツス, sőt még „ういー” is. Ez utóbbinál már szinte nem is lehetünk róla meggyőződve, hogy az おす volt az eredeti szó.

2.2.10.3. おつかれ

A napi munkát elvégző embertől elköszönő általános kifejezés, az „おつかれさま” rengeteg változatban jelen van a diákok nyelvezetében.

A teljes hosszú változat, a „おつかれさまです” is megjelent a válaszok között, de ahogy várható volt a különféle rövidített változatok voltak túlsúlyban.

Az egyes rövidülések során általában a kifejezés vége teljesen kiesik, példa az „おつかれ”, vagy az „おつ”. Arra is találunk példát, hogy az egyik szótag kicserélődik: „おつかれ”, majd néha ez is tovább rövidül: ”おつ”.

Olyan is előfordul, hogy az utolsó szótagot megnyújtva ejtik: おつかれー, vagy hogy akár egy köztes szótagot is meg nyújtanak: おっつー

Az internetes nyelvhasználatban az „おつ” még további változáson ment át: megkapta az „乙” atedzsit és a jelentése kibővült, immár köszönetként is használják. Például: „新しい情報、乙”²⁰⁸

2.2.10.4. Egyéb szavak

ヤッホー: Eredetileg az angol „yo-ho” szóból származik, melyet a hegycsúcsra felérve szoktak a hegymászók kiáltani örömük és elégedettségük kifejezésére.²⁰⁹ Ma már a diákok

---

²⁰⁶ 山田忠雄, 酒井憲二, 倉持保男, 柴田武, 山田明雄: 新明解国語辞典 第5版. 三省堂, 1997. [おす szócikk]

²⁰⁷ 田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978. [おっす szócikk]

²⁰⁸ 北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006. [おつ szócikk]

körében köszönés gyanánt használatos.²¹⁰ A kérdőívre leadott válaszokból kiderül, hogy főleg lányok körében használatos a szó. Előfordult még a „やっ”, ami véleményem szerint a „ヤッホー”-nak lehet a rövidülése, de ezt megerősítő forrást nem sikerült találnom. Mindenesetre az adatközlők szerint ezt is lányok használják, szemben a szótárakban is fellelhető „やあやあ” és „やあ” szavakkal, melyek fiúk körében használatos köszönési formák.²¹¹

„こんにちは” szavak: A mindenki által ismert alapszóból rövidülés és egyes hangok összerántása révén a legkülönbözőbb variánsok jönnek létre:

チワッス: az adatközlő szerint fiúk által használt szó és elég kemény hangzású.

こんにちは -> こんにちはっす -> ちはっす -> ちわっす, tehát először a „です” összerántott szleng változata kapcsolódik a kifejezéshez, majd az több lépésben lerövidül.

ちわーす: Ennél a szónál előbb a szóvégi magánhangzó nyúlik meg (長音) és utána válik le az első három szótag.

チャっす: Az előzőekhez nagyon hasonló módon alakult ki, azt hiszem nem szükséges tovább részletezni. Ezt már mindkét nem előszeretettel használja.

Ugyancsak ebbe a kategóriába sorolom a „ちゅーす” szót, melyet szintén felvetett egy diák.

せば, まんつ: Az Akita nyelvjárásban használatos szavak, melyeket egybe is és külön-külön is szoktak használni köszönés gyanánt. A „せばまんつ” standardnyelvi megfelelője a „それじゃあまた.”²¹²

おぼんです: Az északi régiók nyelvjárásaiban megtalálható kifejezés, standardnyelvi megfelelője a „こんばんは.”²¹³

---

²⁰⁹ 新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008. [ヤッホー szócikk]

²¹⁰ 現代用語の基礎知識 2007. 自由国民社 2006. [ヤッホー szócikk]

²¹¹ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [やあ szócikk]

²¹² Hivatalos szótárakban nem sikerült megtalálnom, de számos blogban igen, mint például a következő Akita dialektussal foglalkozó honlapon: <http://homepage1.nifty.com/kurizen/hougen.htm>. (2012. április 10-i állapot)

²¹³ A kifejezést megtaláltam Hokkaidó (<http://tinyurl.com/y8vzbj1>), Ibaraki (<http://tinyurl.com/d7ql24h>), Cugaru (<http://tinyurl.com/2cngpj9>) és Szendai (<http://tinyurl.com/c7xf33z>) nyelvjárásával foglalkozó szótárban is.

ごきげんよう：A kifejezést olyan alkalmakkor használják, amikor hosszabb időre búcsúzkodnak, vagy hosszú idő után újra találkoznak, a másik egészségéért imádkozva.²¹⁴

A témában két olyan szó, illetve kifejezés is előkerült, mely nem köszöntés, hanem hála esetén használatos, mivel a téma általam megadott japán fordításába (挨拶) ez is beletartozik.²¹⁵

あざーす：Az „ありがとうございます” kifejezés rövidült le a korábban említett „ちわーす”-hoz hasonlóan. Eredetileg fiatal humoristák használták tévés producerekkel és rendezőkkel szemben.²¹⁶

ありがとう、そしてありがとう！：Ez a kifejezés a „Tiger & Bunny” című rajzfilmből (アニメ) került át a diákok szókincsébe.

---

²¹⁴ 小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006. [ごきげん szócikk]

²¹⁵ 北原保雄: 明鏡国語辞典. 大修館書店, 2002. [挨拶 szócikk]

²¹⁶ 現代用語の基礎知識 2007. 自由国民社 2006. [あざーす szócikk]

3. ÖSSZEGZÉS

Szakedolgozatomban a Tóhoku Egyetem diákjainak szleng jellegű nyelvhasználatát vettem górcső alá. Kérdőív segítségével próbáltam megállapítani, hogy néhány témán belül melyek azok a szavak vagy kifejezések, melyeket a diákok előszeretettel használnak.

Az első részben a szleng fogalmára és definiálásbeli nehézségeire tértem ki. Bemutattam néhány vezető szleng kutató álláspontját, majd kitértem a diáknyelv és az ifjúsági nyelv közötti különbségekre és hasonlóságokra, a következőkben pedig felállítottam néhány hipotézist.

A második, gyakorlati részben a kérdőívekből kiolvasható nyelvi anyag szóképzésének rendszerezését és elemzését (kialakulását és jelentésváltozásait) végeztem el. Sorra vettem a népszerűbb szavakat és megvizsgáltam jelentésüket, etimológiájukat és a társuló hangulati konnotációkat. Az elvégzett elemzés és kutatás alapján a kezdeti hipotézisekről a következők állíthatók:

1. Az egyetem diákjainak nyelvezetében találhatóak olyan szavak, melyek a közszleng részei. Ilyenek voltak például a 美人, a かわいい, a かつこいい, a バカ, vagy az おはよう. Ezeknél a szavaknál nem csak az egyértelmű, hogy a közszleng részei, de véleményem szerint még az is megállapítható, hogy már a köznyelvbe is átkerültek.

Olyan szóra is sikerült példát találni, melyet csak a Tóhoku Egyetemen használnak, ez volt az いかとん.

2. A diákok szleng jellegű nyelvhasználatában megfigyelhető idegen nyelvek hatása.

Az angoltól átkerült szavak például: a ハンサム, a ビッチ, a チェンジ, vagy a スイーツ.

A kínai nyelv hatása figyelhető meg az előbb említett いかとん szón, melynek a とん alkotója, a とんぺい szó rövidülése, ami a Tóhoku Egyetem rövidítésének (東北) a kínai nyelven történő kiejtése.

Koreai nyelv hatása pedig a ホルホル szón keresztül figyelhető meg.

3. Az internetnek, tévének és magazinoknak nagy szerepük van egyes szleng szavak kialakulásánál. Az internet és a számítógép közvetve és közvetlenül is hozzájárul új szavak kialakulásához. Közvetve, médiumként segíti az egyes szavak elterjedését az internetes

közösségeken keresztül, mint például a 〇〇厨, vagy pedig közvetlenül, mint a 池沼 szónál, ahol a számítógép kandzsi konverziójának jellegzetessége adott módot az új szó kialakulására.

4. Jó néhány szó került át a szlengbe a különböző nyelvjárásokból. A Tóhoku régió nyelvjárásaiból a めごい, az いづい, vagy a せばまんつ, a Kinki régió nyelvjárásaiból az アホ, vagy a めっちゃ, a nagojai nyelvjárásból a へちゃ.

Ezek alapján megállapítható, hogy a szakdolgozatom elején felállított hipotézisek beigazolódtak.

4. ABSZTRAKT

4.1. はじめに

本稿は、Károli Gáspár Református Egyetem の日本学修士課程の修士論文の要約である。修士論文では、文部科学省奨学金を受けて東北大学に留学した際に行った調査の結果を踏まえて東北大学の学生の俗語的な言い方とスラングの言葉を研究した。本修士論文の目的は東北大学の学生が今使っている言葉の中で人気のあるスラングは何か、そのスラングはどのような意味を持っているか、そしてそれぞれのスラングは言語的にどういう風に作られてきたかという点についての考察である。

4.2. スラングの定義

第1章でスラングの定義そしてその定義の難易について書いた。スラングの定義に関しては多様な説明があるがここでそれらのいくつかを紹介する。

Szilágyi N. Sándor は「スラングは標準語の一種で都会の若者によって常用される。一般の標準語と主として語彙的に異なっている。集団内の言葉であり、且つほかの集団との区別を明確化する目的よりも集団内においての所属感を高めるために使用される。」と述べている。Péter Mihály は短時間で生み出され短時間で変化する標準語のレベルの下にある話し言葉とみなしている。Kis Tamás の意見ではスラングの存在は言語普遍的特性としてとらえられ、すべての言語に見られる言語特性であると判断する。

ある言葉がスラングであるかどうかを判断するために Dumas と Lighter の4つの基準が使用する。

1. 利用によって話し言葉の形式のレベルと書き言葉の持っている儀礼性が低下する。
2. 利用することによって、使用者が使われた言葉の意味、あるいは通常その言葉を使っている下流階級を認識することが証明される。
3. 上流階級の日常の会話において高度の責任を持っているものの間では禁句である。

4. 通常使われている言葉をそのまま利用した場合に困った状況に置かれることを避けるため、または明細な説明を避けるため使われる。

ある言葉は以上の4つの基準のうち、2つの基準を満たすとその言葉がスラングとして認められると Dumas らは述べている。

次にスラングの範疇である学生言葉と若者言葉との異同について書く。

Kovalovszky Miklós は学生言葉を「学生生活と学校に関するテーマで使用される、学生の特有の言葉と言葉遣い」と定義する。一方、大辞林では若者言葉について「(主に十代後半から二十代前半ぐらいの)若い世代特有の言葉。または、言葉遣い。」というのがある。したがって若者言葉は学生言葉のように学校と学生生活に関するテーマに使用が限られていないというところで学生言葉と異なっている。

研究の仮説として、以下について取り上げる。

1. 東北大学の大学生の言葉遣いに関していえば広範にわたる一般的なスラングとして使われる言葉もあれば、東北大学の大学生のうちにしか利用されない言葉もある。
2. 大学生が使っている言葉と言葉遣いに英語、中国語、韓国語の影響がみられる。
3. 使用されている新語の形成にインターネットとマスコミが重要な役割を果たす。
4. 方言から由来するスラングの言葉が東北大学の大学生の固有の言葉遣いである。

4.3. 調査の構成と概要

修士論文の第2章では利用した研究方法として選んだアンケート調査の構成と概要を書いた。次は論文の主要な構成要素としてアンケート結果の分析を行った。

スラングを定義することの難しさを考えると、アンケートにおいても前提としてスラングの意味を明らかにする必要があるので百科事典マイペディアのスラングの定義を提供した。

調査の内容は次のように構成されている。

回答者に十のテーマでスラングの言葉を書いてもらった。そのテーマは「魅力的な異性の人」、「魅力のない異性の人」、「うるさい、めんどくさい人」、「馬鹿な

人」、「賢い人」、「おしゃれなこと（人やものや状態）」、「よいこと（出来事や状態）」、「わるいこと（出来事や状態）」、「お金、金銭」、「友達に挨拶する言葉」であった。

それぞれの書いたスラングの言葉の後ろに括弧を付し、次のように使い分け、語感について書いてもらった。

1. 書いた言葉を使うのは主に女性か、男性かあるいは両方のいずれか
2. 言葉の使用頻度（知っているけど使わない、あまり使わない、ときどき使う、よく使う）
3. 言葉の語感（面白い、かわいい、カッコイイ、軽蔑的、下品、色っぽい、どっちつかず）
4. 書いたことは方言であるか

調査結果を踏まえて立てた仮説を裏付けてみる。

1. 回答に「美人」、「かわいい」、「かっこいい」、「バカ」、「おはよう」などの言葉が出たので、東北大学の大学生が使うスラングのなかにも一般的に広く使われているスラングがあることがわかる。さらに、その言葉は標準語としても認識できる。その一方で、「いかとん」のような東北大学でしか使わないスラングもみられた。

2. 大学生が使っている言葉と言葉遣いに英語、中国語、韓国語の影響がみられる。英語から由来する言葉として「ハンサム」、「ビッチ」、「チェンジ」、「スイーツ」を挙げられる。中国語の影響は「とんぺい」、韓国語の影響は「ホルホル」という言葉に見られる。

3. 使用されている新語の形成にインターネットとマスコミが重要な役割を果たしている。例えばインターネットとパソコンの特徴を利用して形成された言葉「〇〇厨」、「池沼」、「〇〇△」がみられた。

4. 多数の方言から由来するスラングも出てきた。

東北地方の方言から来た言葉、例えば「めごい」、「いづい」、「せばまんつ」

近畿地方の方言の言葉、例えば「アホ」、「めっちゃ」、「へちゃ」

以上で本稿で立てた仮説の全部が証明できる。

IRODALOM

Dumas Bethany K., Lighter Jonathan: *Nyelvészeknek való-e a szleng szó?* In: VÁRNAI Judit Sz., KIS Tamás (szerk.): *A szlengkutatás 111 éve*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2002.

KIS Tamás: *Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához*. In: KIS TAMÁS (szerk.): *A szlengkutatás újtjai és lehetőségei. Szlengkutatás 1. sz.* Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997.

KIS TAMÁS: *Bakaduma. A mai magyar katonai szleng szótára*. Budapest, 1992,

KIS Tamás: *Nyelvi univerzálé-e a szleng?* 2006. <http://tinyurl.com/c897tpx>. (2012. április 15-i állapot)

KOVALOVSKY Miklós: *Diáknyelv*. In: KIRÁLY István (szerk.): *Világirodalmi lexikon. II. kötet*. Budapest, 1972.

KOVALOVSKY Miklós: *Nyelvünk rétegeinek és a napjainkban végbemenő nyelvi átrétegződésnek áttekintése és értékelése*. In: GRÉTSY László (szerk.): *Mai magyar nyelvünk*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976.

LOOG M., HEIN I.: *Studies of Estonian Slang in Tallinn Spring 1989*. In: *Opera Fennistica & Linguistica 5*. Tampere, 1992.

NAHKOLA K. SAANILAHTI M. 1991: *KOULULAISSLANGI VIRROILLA*. TAMPERE. NYKYSUOMEN SANAKIRJA 1-6. JUVA, 1992. IN: LIELI MARIANN: *SZÓALKOTÁSMÓDOK A FINN SZLENGBEN*. (SZAKDOLGOZAT). DEBRECEN, 1996.

PERSEAL J, HANKS P: *New Oxford Dictionary of English*. Oxford University Press, 2001.

PÉTER Mihály: *Szleng és költői nyelvhasználat*. In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.

PÉTER Mihály: *„Húsz év múlva” (Régebbi és újabb gondolatok a szlengről)*. In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.

SZILÁGYI N. Sándor: *A csoportjellegű szövegek*. In: FENYVESI Anna, KIS Tamás, VÁRNAI J. Szilvia: *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.

SZILÁGYI N. Sándor: *Opponensi vélemény Szabó Edina A mai magyar börtönszleng (1996–2005) című doktori értekezéséről*. In: KIS Tamás: *Nyelvi univerzálé-e a szleng?* 2006. <http://tinyurl.com/c897tpx>. (2012. április 15-i állapot)

Wikipedia. <http://ja.wikipedia.org/wiki/%E4%BE%AE%E8%94%91> (2012. március 26-i állapot)

ネット用語集ネット王子. <http://netyougo.com/>. (2012. március 30-i állapot)

同人用語の基礎知識. <http://www.paradisearmy.com/>. (2012. március 30-i állapot)

死語マニアックス. <http://www.interq.or.jp/classic/amedeo/sigo/>. (2012. március 30-i állapot)

松村明: 大辞林 第三版. 三省堂, 2006.

小学館国語辞典編集部: 日本国語大辞典精選版. 小学館, 2006.

新村出: 広辞苑 第六版. 岩波書店, 2008.

山田忠雄, 酒井憲二, 倉持保男, 柴田武, 山田明雄: 新明解国語辞典 第5版. 三省堂, 1997.

松村明: 大辞泉. 小学館, 1998.

新装新訂マイペディア小百科事典. 平凡社, 1996.

米川明彦: 日本俗語大辞典. 東京堂出版, 2003.

窪菌晴夫: 新語はこうして作られる. 岩波書店, 2002.

北原保雄: 明鏡国語辞典. 大修館書店, 2002.

北原保雄: みんなで国語辞典!—これも、日本語. 大修館書店, 2006.

北原保雄: みんなで国語辞典2 あふれる新語. 大修館書店, 2009.

暮らしの年表流行語100年. 講談社 2011.

田井信之: 日本語の語源. 角川書店, 1978.

渋谷語制作委員会: 渋谷語事典 2008. トランスワールドジャパン, 2008.

BLOCKBUSTER+現代略語研究会: KY 語辞典. 白夜書房, 2008.

学研辞典編集部: <目からウロコの> 日本語「語源」辞典. 学習研究社, 2004.

もんじろう. <http://monjiro.net/>. (2012. március 26-i állapot)

2ちゃんねるプロ野球板用語辞典. <http://earthblues.s26.xrea.com/wiki/index.php?FrontPage>. (2012. március 27-i állapot)

Yahoo! 知恵袋. <http://chiebukuro.yahoo.co.jp/>. (2012. március 27-i állapot)

ニコニコ大百科. <http://dic.nicovideo.jp/>. (2012. március 23-i állapot)

Teachers' Network in Kitakyushu: 若者用語の小辞典. <http://www.tnk.gr.jp/young/word/>. (2012. Március 25-i állapot)

亀井肇: 亀井肇の新語探検. <http://dic.yahoo.co.jp/newword/>. (2012. március 19-i állapot)

日本語俗語辞書. <http://zokugo-dict.com/>. (2012 március 21-i állapot)

全国大阪弁普及協会. <http://www.osakaben.jp/osakaben/bunpou.html> (2012. március 25-i állapot)

なごやべん大辞典. http://www1.s3.starcat.ne.jp/sr_knzw/. (2012 március 21-i állapot)

おしえてねドットコム!. <http://homepage2.nifty.com/osiete/>. (2013. március 27-i állapot)

語源由来辞典. <http://gogen-allguide.com/>. (2012. április 6-i állapot)

はてなキーワード. <http://d.hatena.ne.jp/keyword/>. (2012. március 28-i állapot)

宮城の方言：仙台弁メモ (名取市近辺版). <http://www1.ocn.ne.jp/~konnok/dialect.html>. (2012. április 7-i állapot)

現代用語の基礎知識 1994. 自由国民社 1993.

現代用語の基礎知識 1996. 自由国民社 1995.

現代用語の基礎知識 2002. 自由国民社 2001.

現代用語の基礎知識 2003. 自由国民社 2002.

現代用語の基礎知識 2004. 自由国民社 2003.

現代用語の基礎知識 2006. 自由国民社 2005.

現代用語の基礎知識 2007. 自由国民社 2006.

現代用語の基礎知識 2009. 自由国民社 2008.

現代用語の基礎知識 2010. 自由国民社 2009.

現代用語の基礎知識 2011. 自由国民社 2010.

現代用語の基礎知識 2012. 自由国民社 2011.